

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 7/10), na prijedlog Ministarstva zdravstva, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 163. sjednici, održanoj dana 14.07.2022. godine, d o n o s i

## ZAKLJUČAK

### I.

Utvrđuje se Prijedlog Odluke o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka.

### II.

Prijedlog Odluke iz tačke I. ovog zaključka upućuje se u skupštinsku proceduru.

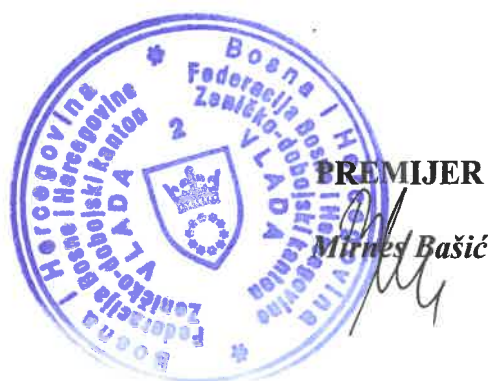
### III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02- 33-11062/22  
Datum, 14.07.2022. godine  
Zenica

#### DOSTAVLJENO:

- 1x Ministarstvo zdravstva,
- ①x Stručna Služba Skupštine,
- 1x Zavod zdravstvenog osiguranja  
Zeničko-dobojskog kantona, putem Ministarstva,
- 1x a/a.



Na osnovu člana 37. stav 1 tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na \_\_\_\_\_sjednici, održanoj \_\_\_\_\_godine, donosi:

**ODLUKU**

**o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka**

**DIO PRVI - OSNOVNE ODREDBE**

**Član 1.  
( Predmet Odluke)**

- (1) Odlukom o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka (u daljem tekstu: Odluka), propisuje se obim prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka (u daljem tekstu: pomagala), koja se osiguranim licima Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Zavod), obezbjeđuju po osnovu obaveznog zdravstvenog osiguranja.
- (2) Obim prava iz stava (1) ovog člana koja se odnose na vrstu pomagala, medicinsku indikaciju, rokove korištenja pomagala, utvrđen je Jedinstvenom listom ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka (u daljem tekstu: Lista pomagala) koja je sastavni dio ove odluke (Aneks).

**Član 2.  
(Definicija pomagala)**

- (1) Pomagalo je medicinski proizvod koji omogućava poboljšanje oštećenih funkcija, odnosno nedostatka organa i sistema organa, a koja su nastala kao posljedica bolesti ili povreda.
- (2) Pomagalo mora biti izrađeno, održavano i upotrebljavano prema propisanim uslovima i u skladu sa namjenom, na način da ne ugrožava zdravlje.
- (3) Pomagala koja se obezbjeđuju iz obaveznog zdravstvenog osiguranja moraju biti razvrstana i registrovana u skladu sa Pravilnikom o medicinskim pomagalima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 58/06, 24/07 i 41/12).

**Član 3.  
(Finansiranje nabavke pomagala)**

- (1) Osiguranim licima Zavoda, koja u medicinski indiciranim slučajevima, imaju pravo na nabavku pomagala koja su izrađena od standardnih materijala i na standardan način, Zavod snosi troškove do iznosa definisanog Cjenovnikom ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka po Listi pomagala (u daljem tekstu: Cjenovnik).

- (2) Cjenovnik iz stava (1) ovog člana utvrđuje Upravni odbor Zavoda.
- (3) Ukoliko osigurano lice učestvuje u troškovima nabavke pomagala, iznos doplate i troškova pomagala će se naznačiti u potvrdi o pomagalu.

## **DIO DRUGI – NAČIN OSTVARIVANJA PRAVA NA POMAGALA**

### **Član 4. (Propisivanje pomagala)**

Pomagalo propisuje specijalista određene grane medicine i specijalista određene grane stomatologije (u daljem tekstu: doktor specijalista), koji je Listom pomagala ovlašten za propisivanje određene vrste pomagala, a na osnovu medicinskih indikacija koje su propisane Listom pomagala.

### **Član 5. (Potvrda o pomagalu)**

- (1) Doktor specijalista izdaje obrazac "Potvrda o potrebi ortopedskog pomagala - sanitarne sprave" (u daljem tekstu: potvrda o pomagalu).
- (2) Izgled i sadržaj obrasca iz stava (1) ovog člana propisuje direktor Zavoda.

### **Član 6. (Postupak odobravanja)**

- (1) Osigurano lice obavezno je izdatu potvrdu o pomagalu i nalaz doktora specijaliste predati poslovnici Zavoda nadležnoj prema mjestu prebivališta osiguranog lica.
- (2) Pravo osiguranog lica na pomagalo utvrđuje Komisija za razmatranje zahtjeva osiguranih lica Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Komisija), koju u skladu sa članom 25. Statuta Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona imenuje Upravni odbor Zavoda.
- (3) Mišljenje Komisije iz stava (2) ovog člana može biti pozitivno ili negativno.
- (4) Nakon pribavljenog pozitivnog mišljenja Komisije osigurano lice stiče pravo na ovjeru potvrde o pomagalu od strane nadležne poslovnice Zavoda.
- (5) Osigurano lice ima pravo žalbe na negativno mišljenje Komisije, koju podnosi Komisiji za prava osiguranih lica Zavoda, u roku od 15 dana od dana prijema mišljenja.

### **Član 7. (Važenje ovjerene potvrde)**

- (1) Ovjerena potvrda o pomagalu važi 30 dana od dana ovjere i u tom roku osigurano lice je dužno izvršiti nabavku ili naručiti pomagalo.
- (2) Ukoliko osigurano lice iz opravdanog razloga ne iskoristi potvrdu o pomagalu u roku iz stava (1) ovog člana, obavezno je o tome sačiniti pismenu izjavu ovjerenu od strane

nadležnog organa i dostaviti nadležnoj poslovnicu Zavoda, nakon čega ovlašteni radnik poslovnice Zavoda navedeni podatak unosi u službenu evidenciju i vrši ovjeru nove potvrde o pomagalu.

**Član 8.**  
**(Ovjera potvrde o pomagalu)**

Ovjeru potvrde o pomagalu vrši ovlašteni radnik Zavoda u skladu sa internim procedurama Zavoda koje donosi direktor.

**Član 9.**  
**(Evidencija o odobrenim pomagalima)**

- (1) Poslovnica Zavoda vodi službenu evidenciju o odobrenim pomagalima u elektronskoj formi.
- (2) Evidencija iz stava (1) ovog člana sadrži:
  - a) naziv pomagala,
  - b) naziv rezervnog dijela pomagala,
  - c) podatak o potrošnom materijalu,
  - d) podatak o izvršenoj popravci,
  - e) datum ovjere pomagala i
  - f) druge relevantne podatke.

**Član 10.**  
**(Nabavka pomagala)**

- (1) Nabavku pomagala na osnovu ovjerene potvrde o pomagalu osigurano lice vrši kod pravnog odnosno fizičkog lica registrovanog za promet medicinskih sredstava na malo, sa kojim je Zavod zaključio ugovor (u daljem tekstu: odabrani dobavljač).
- (2) Prilikom preuzimanja pomagala osigurano lice predaje potpisanu i ovjerenu potvrdu o pomagalu odabranom dobavljaču.
- (3) Izuzetno u medicinski opravdanom slučaju, u skladu sa medicinskom dokumentacijom, a na osnovu stručnog mišljenja Komisije, Upravni odbor Zavoda odobrava nabavku pomagala koje nije obuhvaćeno Listom pomagala.
- (4) Izvještaj o odobrenoj nabavci pomagala iz stava (3) ovog člana obavezno se unosi u Izvještaj o radu Zavoda.

**Član 11.**  
**(Funkcionalnost pomagala)**

- (1) Individualno izrađeno ili prilagođeno pomagalo obavezno se aplicira osiguranom licu uz nadzor doktora specijaliste koji je propisao predmetno pomagalo i koji je obavezan dati ocjenu funkcionalnosti pomagala neposredno prilikom isporuke pomagala osiguranom licu.
- (2) Ocjena funkcionalnosti pomagala iz stava (1) ovog člana, podrazumijeva obaveznu ovjeru od strane doktora specijaliste koji je pomagalo propisao i izvršio uvid u kvalitet pomagala, te svojim potpisom i pečatom ovjerio potvrdu o pomagalu.

- (3) Odabrani dobavljač pomagala obavezan je Zavodu dostaviti fakturu i ocjenu funkcionalnosti pomagala.

**Član 12.**  
**(Nabavka pomagala prije isteka roka upotrebe)**

- (1) U izuzetnom slučaju osiguranom licu se prije isteka propisanog roka odobrava nabavka novog istovrsnog pomagala ili njegovog dijela, ukoliko je kod osiguranog lica došlo do promjene zdravstvenog stanja, anatomskih, fizioloških i funkcionalnih promjena, pod uslovom da te promjene nisu posljedica nekorištenja pomagala ili nepropisnog korištenja pomagala.
- (2) Potrebu izrade pomagala iz stava (1) ovog člana, utvrđuje doktor specijalista prilikom propisivanja pomagala.
- (3) Nabavku pomagala iz stava (1) ovog člana, odobrava Komisija, na osnovu pismenog zahtjeva osiguranog lica i priložene medicinske dokumentacije u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.
- (4) Ukoliko je neophodno da se pomagalo izradi po mjeri, a izrada traje duže vremena, izrada se može odobriti i prije isteka roka upotrebe, za onoliko vremena koliko se predviđa da će trajati izrada pomagala, ali ne više od 60 dana prije isteka roka.

**DIO TREĆI – JEDINSTVENA LISTA ORTOPEDSKIH I DRUGIH POMAGALA, STOMATOLOŠKO-PROTETSKE POMOĆI I STOMATOLOŠKO-PROTETSKIH NADOMJESTAKA**

**Član 13.**  
**(Lista pomagala)**

Listom pomagala utvrđuje se:

- a) obim prava,
- b) medicinska indikacija za sticanje prava i
- c) rokovi korištenja pomagala.

**Član 14.**  
**(Evaluacija i revizija Liste pomagala)**

- (1) Evaluaciju i reviziju Liste pomagala jednom godišnje vrši Komisija za evaluaciju i reviziju Liste pomagala koju imenuje direktor Zavoda.
- (2) Pod evaluacijom i revizijom iz stava (1) ovog člana, podrazumijeva se razmatranje primjene Liste pomagala i opravdanosti usaglašavanja vrste pomagala sa Liste pomagala i potreba osiguranih lica, te uvođenje novih ortopedskih pomagala u zavisnosti od potreba osiguranih lica i raspoloživih finansijskih sredstava Zavoda.
- (3) Na osnovu prijedloga Komisije iz stava (1) ovog člana Upravni odbor Zavoda donosi Odluku o reviziji Liste pomagala.

- (4) Odluka iz stava (3) ovog člana je sastavni dio Liste pomagala i objavljuje se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona”.

## **DIO ČETVRTI- KORIŠTENJE, POPRAVAK I ZAMJENA POMAGALA**

### **Član 15. (Način korištenja pomagala)**

- (1) Korisnik pomagala obavezan je savjesno koristiti i održavati pomagalo, u skladu sa njegovom namjenom sve do isteka roka korištenja.
- (2) Ukoliko korisnik iz stava (1) ovog člana, nesavjesnim korištenjem prouzrokuje oštećenje pomagala, ne može ostvariti pravo na novo pomagalo prije isteka roka koji je utvrđen Listom pomagala.

### **Član 16. (Rok trajanja pomagala)**

Rok trajanja pomagala koji je propisan Listom pomagala, počinje teći od dana uručenja odnosno ugradnje pomagala osiguranom licu.

### **Član 17. (Popravak pomagala)**

- (1) Osigurano lice ima pravo na popravak pomagala, na teret sredstava Zavoda, nakon isteka garantnog roka koji daje odabrani dobavljač.
- (2) Nakon isteka garantnog roka, osiguranom lice se može odobriti popravak pomagala s tim što se rok korištenja pomagala produžava za jednu četvrtinu vremena predviđenog za njegovo trajanje.
- (3) Cijena popravka pomagala ne može iznositi više od 25 % ugovorene cijene pomagala.
- (4) Potrebu za popravkom pomagala iz medicinskih razloga utvrđuje doktor specijalista, a potrebu za popravkom pomagala iz tehničkih razloga, na zahtjev osiguranog lica, utvrđuje odabrani dobavljač, koji sastavlja specifikaciju dijelova koje treba popraviti i predračun troškova popravke.
- (5) Popravku pomagala iz stava (4) ovog člana odobrava Komisija.
- (6) Pravo na popravku pomagala nema osigurano lice koje je nesavjesnim i neadekvatim korištenjem prouzrokovalo kvar, odnosno oštećenje pomagala.

### **Član 18. (Zamjena pomagala)**

- (1) Nakon isteka roka trajanja pomagala utvrđenog Listom pomagala, utvrđuje se potreba za novim pomagalom i vrši se njegova zamjena.
- (2) Na zahtjev osiguranog lica koje je korisnik pomagala može se vršiti popravka pomagala i nakon isteka roka trajanja propisanog Listom pomagala, pod uslovom da se nakon

izvršene popravke pomagala može koristiti najmanje jednu četvrtinu vremena predviđenog za njegovo trajanje, s tim da cijena popravke ne može iznositi više od 25% cijene nabavke novog pomagala utvrđene Cjenovnikom.

**Član 19.**  
**(Obaveza dobavljača)**

- (1) Popravak pomagala vrši odabrani dobavljač sa kojim je Zavod zaključio ugovor o nabavci pomagala.
- (2) Odabrani dobavljač iz stava (1) ovog člana daje garanciju na ispravnost i funkcionalnost pomagala u periodu garantnog roka, a u skladu sa tehničkim specifikacijama utvrđenim rješenjem o registraciji pomagala koje donosi Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine.

**DIO PETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

**Član 20.**  
**(Korištenje prava na pomagalo u prijelaznom periodu)**

Osigurana lica koja na dan stupanja na snagu ove Odluke koriste pomagala, ili kojima je započeta izrada pomagala po propisima koji regulišu ovu oblast, nastaviti će koristiti ta pomagala, pod uslovima i sa rokovima trajanja koji su propisani ovom Odlukom.

**Član 21.**  
**(Nadzor nad provođenjem ove Odluke)**

Nadzor nad provođenjem ove Odluke vrši Upravni odbor Zavoda.

**Član 22.**  
**(Utvrđivanje i primjena Cjenovnika)**

- (1) Upravni odbor Zavoda će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke utvrditi Cjenovnik iz člana 3. stav (1) ove Odluke.
- (2) Do utvrđivanja Cjenovnika, primjenjivat će se Cjenovnik koji je bio na snazi do stupanja na snagu ove Odluke.

**Član 23.**  
**(Rok za propisivanje izgleda i sadržaja obrasca potvrde)**

Direktor Zavoda će propisati izgled i sadržaj obrasca potvrde iz člana 5. stav (3) ove Odluke u roku od 10 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke.

**Član 24.**  
**(Prestanak važenja prethodne Odluke)**

Danom stupanja na snagu ove Odluke, prestaje da važi Odluka o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 10/18).

**Član 25.**  
**(Stupanje na snagu)**

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona".

Broj: \_\_\_\_\_  
Datum: \_\_\_\_\_ 2022. godine  
Zenica

PREDSJEDAVAJUĆI  
Ćazim Huskić



**JEDINSTVENA LISTA ORTOPEDSKIH I DRUGIH POMAGALA, STOMATOLOŠKO-PROTETSKE POMOĆI I STOMATOLOŠKO-PROTETSKIH NADOMJESTAKA**

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>I</b>	<b>01000</b>	<b>PROTEZE ZA GORNJE EKSTREMITETE</b>	
1.	01001	Nadlaktna proteza	48
2.	01002	Podlaktna proteza	48
3.	01003	Proteza šake	48
4.	01004	Proteza za eksartikulaciju ramena	48
5.	01005	Proteza za eksartikulaciju lakta	48

**INDIKACIJE:**

Proteze za gornje ekstremitete služe za funkcionalnu i estetsku zamjenu izgubljenih dijelova gornjih ekstremiteta. Odgovarajuću protezu dobija osigurano lice kome nedostaje dio ili cijeli gornji ekstremitet.

Uz protezu osigurano lice dobija kao treminalni nastavak funkcionalnu kuku ili umjetnu šaku.

Pomagalo propisuje doktor specijalista ortoped.

Invalidna lica koja duže od sedam godina od uvođenja u pravo koriste određeno pomagalo iz ove grupe izuzimaju se od obavezne komisijske procedure kada je u pitanju nastavljanje odobravanja nabavke navedenog pomagala na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, osim u određenim spornim slučajevima.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>II</b>	<b>02000</b>	<b>PROTEZE ZA DONJE EKSTREMITETE</b>	
1.	02001	Proteza za djelimičnu amputaciju stopala	36
2.	02002	Proteza stopala	36
3.	02003	Potkoljena proteza Potkoljena proteza sa zglobnim adapterom za RVI	36
4.	02004	Natkoljena proteza Natkoljena proteza sa zglobnim adapterom za RVI	36
5.	02005	Pedilenski uložak	12
6.	02006	Silikonski uložak sa adapterom	12 6 za kategorije RVI
7.	02007	Ortogel uložak sa adapterom	12 6 za kategorije RVI
8.	02008	Navlaka za bataljak (šest komada)	12
9.	02009	Silikonske čarape	6
10.	02010	Proteza za eksartikulaciju koljena	36
11.	02011	Proteza za eksartikualciju kuka	36

**INDIKACIJE:**

Proteze za donje ekstremitete služe za funkcionalnu i estetsku zamjenu izgubljenih dijelova donjih ekstremiteta.

Odgovarajuću protezu dobija osigurano lice kome nedostaje dio ili cijeli ekstremitet.

Uz protezu osigurano lice dobija navlaku za bataljak od materijala koji odgovara tehničko-medicinskim uslovima (pamuk ili sintetičko vlakno).

Ako zbog stanja bataljka ne dolazi u obzir standardni materijal, ležište proteze se izgrađuje od kože.

U indiciranim slučajevima osigurano lice dobija silikonske čarape.

Ako osigurano lice zahtjeva protezu izvan standarda koji je propisan, onda snosi razliku u cijeni između zahtijevane proteze i proteze standardnog pomagala.

Pravo na pomagala pod rednim brojevima 8. i 9. ostvaruju osigurana lica: vojni invalidi, RVI, te djeca i redovni studenti do

navršenih 26 godina.

Pomagalo propisuje doktor specijalista ortoped.

Invalidna lica koja duže od sedam godina od uvođenja u pravo koriste određeno pomagalo iz ove grupe izuzimaju se od obavezne komisijske procedure kada je u pitanju nastavljanje odobravanja nabavke navedenog pomagala na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, osim u određenim spornim slučajevima.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>III</b>	<b>03000</b>	<b>APARATI ZA GORNJE EKSTREMITETE</b>	
1.	03001	Ortoza za šaku sa mehaničkom funkcijom	60
2.	03002	Radijus aparat od plastične mase	60

**INDIKACIJE:**

Aparate za gornje ekstremitete dobija osigurano lice kome su potrebni radi korigovanja postojećeg deformiteta i kontrolisanja nevoljnih pokreta, kod dijagnosticiranog oštećenja neuromišićnog sistema gornjih ekstremiteta.

Aparati za gornje ekstremitete izdaju se u slučajevima kada mogu značajno poboljšati funkcionalnu sposobnost za svakodnevne aktivnosti i rad.

Aparati se izrađuju od standardnog materijala: metala, kože, plastike, gume i tekstila.

Pomagalo propisuje doktor specijalista ortoped.

Invalidna lica koja duže od sedam godina od uvođenja u pravo koriste određeno pomagalo iz ove grupe izuzimaju se od obavezne komisijske procedure kada je u pitanju nastavljanje odobravanja nabavke navedenog pomagala na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, osim u određenim spornim slučajevima.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>IV</b>	<b>04000</b>	<b>APARATI ZA DONJE EKSTREMITETE</b>	
1.	<b>04001</b>	Kaišići (remeni) za urođeno iščašenje kukova	6
2.	<b>04002</b>	Abdukcioni aparat za hod	6
3.	<b>04003</b>	Abdukcione gaćice sa tvrdim uloškom	2
4.	<b>04004</b>	Abdukcione gaćice sa mekim uloškom	2
5.	<b>04005</b>	Peroneus aparat jednodijelni od plastike za osigurana lica: -do navršenih 7 godina, -od navršenih 7 godina do navršenih 18 godina, -od navršenih 18 godina	12 18 24
6.	<b>04006</b>	Ortoze za natkoljenu i koljeno u spoju sa stopalom za djecu i omladinu do navršenih 18 godina života (kafoortoza)	24
7.	<b>04007</b>	Noćne udlage za djecu sa dijagnozom genua valga i genua vara do navršenih 7 godina, te djecu sa navršenih 15 godina, nakon operativnog zbrinjavanja deformiteta donjih ekstremiteta i stopala koja prema indikacijama specijaliste ortopeda moraju koristiti noćne udlage. U izuzetnim slučajevima, u skladu sa članom 12. ove Odluke noćne udlage se mogu odobriti i prije isteka utvrđenog roka i to u medicinski dokumentovanim stanjima promjene tjelesne mase djeteta.	24

**INDIKACIJE:**

Aparati za donje ekstremitete dobija osigurano lice kome su potrebni radi omogućavanja oslonca, sprečavanja nastupanja deformiteta, korigovanja postojećeg deformiteta i kontrolisanja nevoljnih pokreta, motorne slabosti ekstremiteta zbog oštećenja neuromišićnog sistema ili zglobnog tijela koji dovodi do teške funkcionalne redukcije, a naročito u slučaju teške artroze zglobova, stanja poslije loše sraslih fraktura (pseudoartroza).

Aparati za donje ekstremitete izdaju se isključivo u slučajevima kada mogu značajno poboljšati funkcionalnu sposobnost za svakodnevne aktivnosti i rad.

Aparati pod rednim brojem 6. se odobravaju i za dijagnozu M. Perthes

Aparati za donje ekstremitete izrađuju se od standardnog materijala: metala, kože, plastike, gume i tekstila.

Pomagalo propisuje doktor specijalista ortoped.

Invalidna lica koja duže od sedam godina od uvođenja u pravo koriste određeno pomagalo iz ove grupe izuzimaju se od obavezne

komisijske procedure kada je u pitanju nastavljanje odobravanja nabavke navedenog pomagala na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, osim u određenim spornim slučajevima.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>V</b>	05000	<b>POMAGALA PRI HODU</b>	
1.	05001 05002 05003	Štake metalne - podlaktne sa 8 pari gumica, - podpazušne sa 8 pari gumica	36 trajno
<b>INDIKACIJE:</b> Štake se obezbjeđuju ukoliko se tim pomagalom omogućava ili poboljšava kretanje (stajanje i hod). Pomagalo propisuje doktor specijalista ortoped.			
3.	05004	Hodalica	trajno
<b>INDIKACIJE:</b> Hodalica se obezbjeđuje u slučaju teških funkcionalnih poremećaja kretanja uzrokovanih neuromišićnim poremećajem ili oštećenjem zglobova težeg stepena. Pomagalo propisuje doktor specijalista ortoped.			
4.	05005	Ortopedska obuća:	
		- za osigurana lica do navršenih 7 godina	6
		- za osigurana lica od navršenih 7 do navršenih 18 godina	8
		- za osigurana lica od navršenih 18 do navršenih 26 godina	12
		- za osigurana lica preko navršenih 26 godina,	24
		- za ratne vojne invalide amputirce,	6
		- za vojne invalide amputirce i	6
		- civilne žrtve rata amputirce (ljetna obuća)	6
		- za ratne vojne invalide amputirce	6
		- vojne invalide amputirce	6
		- civilne žrtve rata amputirce, (zimski obuća)	6
<b>INDIKACIJE:</b> Pomagala propisuje doktor specijalista ortoped. Obuća se izrađuje od kože u obliku koji je prilagođen stopalu. U slučaju korekcije dužine ekstremiteta kod djece do 15 godina preko 2 cm i kod odraslih preko 3 cm: - ortopedsko pomagalo - aparat za donje ekstremitete u spoju sa obućom - metalna sandala ili ortopedsko sredstvo sa metalnom sandalom kada je noga kraća više od 5 cm - vještačko stopalo ili dio stopala, odsječen dio nožja ili donožja a osigurano lice ne koristi ortopedsko stopalo - deformacija stopala dvije godine nakon operativnog tretmana za djecu do 16 godina uz tendenciju recidiva - deformacija stopala sa biomehaničkim poremećajem koji iziskuje istovremeno nošenje cipele i korektivnog aparata. RVI amputirci, vojni invalidi amputirci, civilne žrtve rata amputirci koji duže od sedam godina od uvođenja u pravo koriste ortopedsku obuću (ljetnu i zimsku) iz ove grupe izuzimaju se od obavezne komisijske procedure kada je u pitanju nastavljanje odobravanja nabavke navedenog pomagala na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, osim u određenim spornim slučajevima.			
5.	05006	Ortopedski ulošci: -za osigurana lica do navršenih 7 godina, -za osigurana lica od navršenih 7 do navršenih 18 godina (osim za dg Pedes plani)	6 8
<b>INDIKACIJE:</b> Ortopedski ulošci obezbjeđuju se u slučajevima urođenih ili stečenih deformiteta koji remete funkcionalnu aktivnost. Za dijagnoze Pedes plani ne obezbjeđuju se ortopedski ulošci.			

Pomagalo propisuje doktor specijalista ortoped.

**INVALIDSKA KOLICA NA MEHANIČKI POGON I DIJELOVI ZA INVALIDSKA KOLICA**

6.	05007	Standardna invalidska kolica na mehanički pogon za radno aktivna lica, sportiste i lica na redovnom školovanju	48
7.	05008	Standardna invalidska kolica na mehanički pogon za paraplegičare do 60 godina	48
8.	05009	Standardna invalidska kolica na mehanički pogon za RVI paraplegičare gdje je nabavka izvršena po posebnom režimu	48
9.	05010	Standardna invalidska kolica na mehanički pogon za djecu sa tetraparezom sa dodatkom za držanje gornjeg dijela tijela: - od 0 do 7 godina - od 8 do 14 godina - od 15 do 18 godina	36 24 48
10.	05011	Standardna invalidska kolica na mehanički pogon za osigurana lica preko 60 godina	60
11.	05012	Gume za kolica zadnje: - spoljašnje, jedan par - unutrašnje, jedan par	18 18
12.	05013	Gume za kolica prednje - spoljašnje, jedan par - unutrašnje, jedan par	18 18
13.	05014	Punjač za akumulator za elektromotorna invalidska kolica	14
14.	05015	Toaletna stolica uz učešće Zavoda do 100,00 KM	trajno

**INDIKACIJE:**

Invalidska kolica na mehanički pogon obezbjeđuju se:

- osiguranim licima kojima su amputirane obje noge kad zbog kliničkog statusa nije moguća primjena proteza
- u slučaju kompletne ili teške oduzetosti donjih ekstremiteta (paraplegija), kao i u slučaju kompletne izostrane oduzetosti ruke i noge (hemiplegija), a osposobljavanje za stajanje nije indicirano iz drugih medicinskih razloga (oboljenja srca i sl.)
- u slučaju hroničnih teških upalnih promjena na velikim zglobovima donjih ekstremiteta zbog čega je kretanje potpuno onemogućeno
- za djecu do 18 godina života sa cerebralnom paralizom ili drugim neurološkim urođenim ili stečenim oboljenjima koja onemogućavaju kretanje.

Punjač za akumulator za elektromotorna invalidska kolica obezbjeđuje se osiguranom licu koje zbog dijagnostičiranog stanja (terminalnog stadija MS progresivnih neuromišićnih oboljenja) mora koristiti ova kolica i koja već posjeduje.

Toaletna stolica je odobrava jednokratno svim osiguranim licima kojima su odobrena invalidska kolica na mehanički pogon, uz uslov da se istima ne odobravaju pelene na teret Zavoda.

Pomagala propisuje doktor specijalista ortoped.

Invalidna lica koja duže od sedam godina od uvođenja u pravo koriste određeno pomagalo iz ove grupe izuzimaju se od obavezne komisijske procedure kada je u pitanju nastavljanje odobravanja nabavke navedenog pomagala na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, osim u određenim spornim slučajevima.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>VI</b>	<b>06000</b>	<b>ORTOZE ZA TRUP (MIDERI I KORZETI)</b>	
1.	06001	Platnene sa metalnim ili plastičnim pojačanjem, sa pravom na doradu i popravku za djecu do 18 godina	36
2.	06002	Visoka ortoza za trup za deformaciju ili rasterećenje kičme (plastična THL) za djecu do 18 godina	12
3.	06003	Milwoki aparat za djecu do 18 godina sa pravom na doradu i popravku	18
4.	06004	TLSO-ortoza za grudnu kičmu - za djecu do navršenih 12 godina, - za djecu od navršenih 12 do navršenih 18 godina	12 18
5.	06005	Trouporišna ortoza za osigurana lica do navršenih 18 godina	trajno

6.	06006	Aparat za Pectus carinatus	trajno
<p><b>INDIKACIJE:</b>  Ortoze za trup sa metalnim ili plastičnim pojačanjem obezbjeđuje se osiguranom licu u slučaju diskus hernije sa neurološkim deficitom, stabilne spondilolisteze i stabilne frakture bez neorološkog deficita.  Visoka ortoza za trup za deformaciju ili rasterećenje kičme torakolumbalna obezbjeđuje se osiguranom licu kod stabilne spondilolisteze i stabilne frakture torakalnih pršljenova i upalnih procesa.  Milwoki aparat propisuje se kod duple skolioze Th/L kičme i djelimično Th/L kičme. Milwoki aparat je indiciran samo u fazi rasta.  TLSO-ortoza za grudnu kičmu obezbjeđuje se kod duple skolioze Th/L i djelimične Th/L kičme.  Trouporišna ortoza obezbjeđuje se kod spondilolisteze Th/L prelaza, fraktura Th/L prelaza, osteoporoze sa patološkim frakturama, upalnih procesa na koštanom sistemu, malignih meta promjena na kičmenom stubu, osteoporotskog prijeloma pršljenova i stanja nakon operacije stabilizacije kičmenog stuba nakon loma. Trouporišna ortoza se obezbjeđuje u slučaju urođenog ili stečenog deformiteta grudnog koša u fazi rasta do navršenih 18 godina života.  Trouporišna ortoza obezbjeđuje se i osiguranim licima starijim od 18 godina sa malignim meta promjenama u vratnom ili torakalnom dijelu kičmenog stuba, osteoporotskim prijelomom pršljenova i kod stanja nakon operacije stabilizacije kičmenog stuba nakon loma.  Pomagalo propisuje doktor specijalista ortoped.</p>			

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>VII</b>	<b>07000</b>	<b>ANTIDEKUBITALNA POMAGALA</b>	
1.	<b>07001</b>	Antidekubitalni meki jastuk	24
2.	<b>07002</b>	Zračni jastuk za sjedenje kod paraplegije i kvadriplegije	24
3.	<b>07003</b>	Antidekubitalni madrac plastični, zračni kod kvadriplegije	36
<p><b>INDIKACIJE:</b>  Antidekubitalni jastuk obezbjeđuje se osiguranim licima oboljelim od kvadriplegije, paraplegije, amputacije oba donja ekstremiteta.  Antidekubitalni madrac obezbjeđuje se nepokretnim licima stalno vezanim za krevet (kvadriplegija), komatoznim pacijentima i bolesnicima sa meta promjenama u slabinskim i torakalnim kralješcima.  Pomagalo propisuje doktor specijalista ortoped.  Invalidna lica koja duže od sedam godina od uvođenja u pravo koriste određeno pomagalo iz ove grupe izuzimaju se od obavezne komisijске procedure kada je u pitanju nastavljanje odobravanja nabavke navedenog pomagala na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, osim u određenim spornim slučajevima.</p>			

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>VIII</b>	<b>08000</b>	<b>POMAGALA NAKON AMPUTACIJE DOJKE</b>	
1.	<b>08001</b>	Vještačka dojka (dojke) poslije amputacije sa grudnjakom	18
<p><b>INDIKACIJE:</b>  Vještačka dojka sa grudnjakom se obezbjeđuje u slučajevima stanja nakon amputacije jedne ili obje dojke.  Propisuje doktor specijalista hirurg.</p>			

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>IX</b>	<b>09000</b>	<b>OČNA POMAGALA</b>	
1.	09001	Štap za slijepe osobe	60
<p><b>INDIKACIJE:</b>  Štap za slijepa lica obezbjeđuje se ako se tim pomagalom omogućava ili poboljšava kretanje, stajanje, hod.  Pomagalo propisuje doktor specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.</p>			
2.	09002	Naočale sa tamnim staklima za slijepe osobe	60
<p><b>INDIKACIJE:</b>  Naočale sa tamnim staklima za slijepe osobe obezbjeđuju se osiguranim licima kojima je dijagnosticirana sljepoća.</p>			

Propisuje doktor specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			
3.	09003	Očne proteze za osigurana lica: - do navršenih 7 godina - od navršenih 7 godina do navršenih 18 godina - od navršenih 18 godina do navršenih 65 godina - nakon navršenih 65 godina	12 18 60 120
<b>INDIKACIJE:</b> Očna proteza se obezbjeđuje osiguranom licu u slučaju gubitka jednog ili oba oka i to puna obična u slučaju anoftalmusa, ljuspasta u slučaju djelimičnog odstranjenja oka ili kod atrofije oka. Očne proteze se izrađuju od plastične mase. Ako standardni oblik i veličina očne proteze ne odgovara obliku ili veličini konjuktivne vrećice onda se izrađuje po mjeri. Očna proteza po mjeri izrađuje se na osnovu prijedloga ugovornih kliničkih centara i Kantonalne bolnice Zenica. Pomagalo propisuje doktor specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			
4.	09004	Korekciona stakla za osigurana lica: - do navršenih 7 godina, - od navršenih 7 godina do navršenih 18 godina, - od navršenih 18 godina do navršenih 26 godina, - nakon navršenih 26 godina	24 24 36 48
<b>INDIKACIJE:</b> Korekciona stakla se obezbjeđuju osiguranom licu u slučaju hipermetropije, miopije, presbiopije i astigmatizma. Osiguranom licu se korekciona stakla mogu obezbjeđiti i prije isteka propisanog roka trajanja, ako specijalista oftalmolog utvrdi potrebu za promjenu stakla zbog promjene dioptrije za više od 0,5 dioptrija. Propisuje doktor specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			
5.	09005	Korekciona stakla prizma folije po oku za djecu do navršenih 15 godina i redovne učenike i studente do navršenih 26 godina života	po potrebi
<b>INDIKACIJE:</b> Korekciona stakla prizme folije obezbjeđuju se djeci do navršenih 15 i redovnim učenicima i studentima do navršenih 26 godina života, u indiciranim slučajevima, bez obzira na veličinu dioptrije. Pomagalo propisuje doktor specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			
6.	09006	Standardni okviri za naočale za osigurana lica: - do navršenih 7 godina - od navršenih 7 godina do navršenih 18 godina, - od navršenih 18 godina do navršenih 26 godina	18 18 36
<b>INDIKACIJE:</b> Okviri za naočale odobravaju se djeci do 7 godina, bez obzira na veličinu dioptrije. Za osigurana lica od navršenih 7 do navršenih 26 godina odobravaju se u slučajevima sfernih refrakcijskih grešaka većih od 2 dioptrije ili astigmatizma većeg od 1 cilindra. Pomagalo propisuje doktor specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			
7.	09007	Kontaktna leća i prizme za osigurana lica do navršenih 26 godina	36
<b>INDIKACIJE:</b> Kontaktna leća i prizme odobravaju se u medicinskim indikacijama: keratokonus, obostrana afakija, anizotropija veća od 2 dioptrije, ametropija veća od 5 dioptrija, astigmatizam veći od jednog cilindra gdje se korekcionim staklima ne postiže oštrina vida 1.0, aniridije, koloboma šarenice, albinizma, iregularnog astigmatizma. Pomagalo propisuje doktor specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			
8.	09008	Intraokularna leća za operaciju katarakte prednje i stražnje komore	trajno
9.	09009	Intraokularna leća za operaciju katarakte savitljiva	trajno
<b>INDIKACIJE:</b> Intraokularna leća odobrava se kod operacija katarakte fakoemulzifikacijom. Pomagalo propisuje doktor specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			
10.	09010	PMMA (polimetilmetaklirat) - tvrda leća	trajno
<b>INDIKACIJE:</b> PMMA(polimetilmetaklirat) - tvrda leća se odobrava kod klasične operacije mrežne. Pomagalo propisuje doktor specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			
11.	09011	Viskoelastik - Hilon 1 po operaciji	trajno

**INDIKACIJE:**

Visokoelastik – Hilon se odobrava kod operacija katarakte.  
Propisuje doktor specijalista oftalmologijr ugovorne zdravstvene ustanove.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>X</b>	<b>10000</b>	<b>ORL POMAGALA</b>	
1.	10001	Aparati za pojačanje sluha obezbjeđuju se osiguranim licima: - do navršenih 12 godina obostrano, - od navršenih 12 godina do navršenih 26 godina, - nakon navršenih 26 godina	36 48 84

**INDIKACIJE:**

Slušni aparat se obezbjeđuje osiguranim licima kod kojih ukupan gubitak sluha po FS iznosi više od 50%.  
Slušni aparat se ne obezbjeđuje djeci do 6 mjeseci starosti i potpuno gluhim licima.  
Slušni aparat za djecu do navršenih 12 godina se obezbjeđuje obostrano, na osnovu nalaza i mišljenja specijaliste-audiologa, odnosno specijaliste za ORL koji ima mogućnost da vokalnim i tonskim audiometrijskim ispitivanjem, kao i stručnim testiranjem karakteristika amplifikatora odredi rehabilitacioni efekt, osigura rehabilitacioni postupak i na osnovu toga utvrdi potrebu dodjeljivanja aparata određenih elektroakustičnih karakteristika koje će najbolje odgovarati oštećenju sluha.  
Pomagalo propisuje doktor specijalista ORL ugovorne zdravstvene ustanove.

2.	10002	Kohlearni implantat za djecu do navršenih 7 godina	trajno, na osnovu saglasnosti FZZOR
----	-------	--	-------------------------------------

**INDIKACIJE:**

Kohlearni implantat se obezbjeđuje za djecu do navršenih 7 godina, sa urođenim ili stečenim gubitkom sluha, što obuhvata implantat, servisiranje, operativni i bolnički postoperativni tretman, uz uslov da je ista odobrena od strane Fonda solidarnosti Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH.  
Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona sufinansira ugradnju kohlearnih implantata - pužnica kod djece do navršenih 7 godina i ugradnju drugih implantata kod djece (implantata VibrantSoundBridge ili BAHA ili Bone Bridge) u iznosu od 50% ukupne cijene dok Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja koji također učestvuje sa 50% ukupnih sredstava u navedenom finansiranju.  
Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona sufinansira i reimplantaciju kohlearnih implantata, ako se ugrađeni kohlearni implantat - pužnica kod djece do navršenih 7 godina i ugrađeni drugi implantat kod djece (implantata VibrantSoundBridge ili BAHA ili Bone Bridge), pokvari van garantnog roka u iznosu od 50% ukupne cijene dok Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja koji također učestvuje sa 50% ukupnih sredstava u navedenom finansiranju.  
Pomagalo propisuje doktor specijalista ORL ugovorne zdravstvene ustanove, na osnovu saglasnosti Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja.

3.	10003	Zamjena procesora kohlearnog implantata	na osnovu saglasnosti FZZOR
----	-------	---	-----------------------------

**INDIKACIJE:**

Zamjena procesora starijih preko sedam (7) godina, kod ranije ugrađenih kohlearnih implantata - pužnica kod djece do navršenih 7 godina i drugih implantata kod djece (implantata VibrantSoundBridge ili BAHA ili Bone Bridge) sufinansira Zavod u iznosu od 50% ukupne cijene dok Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja koji također učestvuje sa 50% ukupnih sredstava u navedenom finansiranju.  
Pomagalo propisuje doktor specijalista ORL ugovorne zdravstvene ustanove na osnovu saglasnosti Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja.

4.	10004	Baterije za kohlearni implantat u broju od 400 komada	12
----	-------	---	----

**INDIKACIJE:**

Baterije za kohlearni implantat se obezbjeđuju za osigurana lica sa ugrađenim kohlearnim implantatom.  
Pomagalo propisuje doktor specijalista ORL ugovorne zdravstvene ustanove.

5.	10005	Aparat za omogućavanje glasnog govora	84
----	-------	---------------------------------------	----

**INDIKACIJE:**

Aparat za omogućavanje glasnog govora bezbjeđuje se osiguranom licu koje je trajno izgubilo moć govora ako se testiranjem utvrdi da se pomoću takvog aparata može postići zadovoljavajući rehabilitacioni efekat, a učenje ezofagealnog govora nije dalo zadovoljavajući rezultat.  
Propisuje doktor specijalista ORL ugovorne zdravstvene ustanove.

6.	10006	Govorna proteza	12
----	-------	-----------------	----

**INDIKACIJE:**

Govorna proteza bezbjedi se osiguranom licu koje je trajno izgubilo moć govora ako se testiranjem utvrdi da se pomoću takvog aparata može postići zadovoljavajući rehabilitacioni efekat, a učenje ezofagealnog govora nije dalo zadovoljavajući rezultat.

Osigurano lice koje je ostvarilo pravo na govornu protezu ne može istovremeno ostvariti pravo na aparat za omogućavanje glasnog govora, osim u slučaju kada iz medicinsko-tehničkih razloga ne može koristiti već odobrenu govornu protezu.

Pomagalo propisuje doktor specijalista ORL ugovorne zdravstvene ustanove.

7.	10007	Endotrahealna kanila - metalna kanila, dva komada	48
8.	10008	Endotrahealna kanila - plastična kanila, jedan komad	6

**INDIKACIJE:**

Endotrahealna kanila obezbjeđuje se osiguranim licima poslije izvršene traheotomije.

Propisuje doktor specijalista ORL ugovorne zdravstvene ustanove.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>XI</b>	<b>11000</b>	<b>POMAGALA ZA DIJABETIČARE I OSIGURANA LICA KOJA KORISTE HORMON RASTA</b>	
1.	11001	Pen za davanje inzulina 1 komad po vrsti inzulina	24

**INDIKACIJE:**

Penovi za davanje inzulina obezbjeđuju se osiguranim licima koja primaju inzulini zbog šećerne bolesti, a obučeni su da ga sami koriste.

Pen se obezbjeđuje za svaku vrstu inzulina pojedinačno, ukoliko je oboljeli na višestrukim dnevnim dozama različitih inzulina.

Pomagalo propisuje doktor specijalista endokrinolog, dijabetolog, internista sa edukacijom iz dijabetologije, specijalista porodične medicine sa edukacijom iz dijabetologije.

2.	11002	Iglice za pen - jedna iglica za dva uboda po vrsti inzulina	1
----	-------	---	---

**INDIKACIJE:**

Iglice za pen obezbjeđuju se osiguranim licima koja koriste pen za davanje inzulina.

Pomagalo propisuje doktor specijalista endokrinolog, dijabetolog, internista sa edukacijom iz dijabetologije, specijalista porodične medicine sa edukacijom iz dijabetologije.

3.	11003	Trakice za mjerenje šećera u krvi: - 25 komada - 50 komada	1 1
----	-------	--	--------

**INDIKACIJE:**

Trakice za mjerenje šećera u krvi – 25 komada obezbjeđuju se svim inzuloovisnim osiguranim licima starijim od 18 godina.

Trakice za mjerenje šećera u krvi – 50 komada obezbjeđuju se svim inzuloovisnim osiguranim licima starijim od 18 godina koji su redovni učenici i studenti do navršanih 26 godina života.

Osiguranim licima do navršanih 18 godina trakice za mjerenje šećera u krvi obezbjeđuju se iz sredstava Fonda solidarnosti.

Pomagalo propisuje doktor specijalista endokrinolog, dijabetolog, internista sa edukacijom iz dijabetologije, ljekar specijalista porodične medicine sa edukacijom iz dijabetologije.

4.	11004	- Aparat za mjerenje šećera u krvi - Senzor za mjerenje glukoze u krvi uz učešće Zavoda od 100,00 KM za osigurana lica do navršanih 18 godina života	60 1
----	-------	---	---------

**INDIKACIJE:**

Aparat za mjerenje šećera u krvi obezbjeđuje se inzuloovisnim osiguranicima od strane dobavljača trakica.

Pomagalo propisuje doktor specijalista endokrinolog, dijabetolog, internista sa edukacijom iz dijabetologije, ljekar specijalista porodične medicine sa edukacijom iz dijabetologije.

Senzor za mjerenje glukoze u krvi propisuje doktor specijalista pedijatar na osnovu nalaza ljekara specijaliste pedijatra endokrinologa/dijabetologa izdatog u JU Kantonalna bolnica Zenica, Univerzitetski klinički centar u Sarajevu ili Univerzitetski klinički centar Tuzla.

5.	11005	Inzulinska pumpa: - Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine vrši nabavku inzulinski pumpi osiguranim licima do navršanih 18 godina života. - Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona snosi 50% iznosa od cijene prve aplicirane pumpe kod zamjene inzulinski pumpi osiguranim licima starijim od 18 godina života do navršanih 26 godina.	60
----	-------	---	----



		- Potrošni materijal za inzulinske pumpe (setovi za inzulinsku pumpu): Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona finansira nabavku potrošnog materijala za inzulinske pumpe (setovi za inzulinsku pumpu) za osigurana lica do navršenih 26 godina života kojima je aplicirana inzulinska pumpa.	1
--	--	--	---

**INDIKACIJE:**

Inzulinska pumpa se odobrava kod ponavljanja teške hipoglikemije, izraženog fenomena zore, dojenčad i predškolska djeca, loša metabolička kontrola, rana pojava hroničnih komplikacija, fluktuacija u nivou šećera bez obzira na HbA1c, udružene hronične bolesti (celijakija, cistična fibroza, hipopituuitarizam, hipotireoidizam, djeca sa određenom vrstom invaliditeta).

Inzulinska pumpa se obezbjeđuje na osnovu mišljenja konzilija Odjela pedijatrije na prijedlog ljekara specijaliste pedijatra, dijabetologa, konzilija Odjela za interne bolesti po uputi doktora specijaliste interniste endokrinologa, dijabetologa ili endokrinologa.

Kod odobravanja potrošnog materijala za inzulinske pumpe (setovi za inzulinsku pumpu) osigurana lica su dužna dostaviti dokaz o nabavci/aplikaciji inzulinske pumpe sa medicinskom dokumentacijom prilikom uvođenja u pravo.

6.	11006	Pen za apliciranje hormona rasta, obezbjeđuje se ukoliko, u pakovanju za terapiju hormona rasta se ne nalazi pen	36
----	-------	--	----

**INDIKACIJE:**

Apsolutna deficijencija hormona rasta, Turnerov sindrom, hronične renalne insuficijencije, ako je dijete rođeno sa malom tjelesnom težinom i tjelesnom dužinom za gestacijsku dob, a koje nije postiglo zadovoljavajući rast u prve tri godine života.

Terapija hormona rasta se završava sa navršenih 18 godina starosti.

Propisuje doktor specijalista pedijatar endokrinolog, internista endokrinolog.

7.	11007	Iglice za apliciranje hormona rasta 10 iglica	1
----	-------	---	---

**INDIKACIJE:**

Iglice za apliciranje hormona rasta obezbjeđuju se u slučajevima kada je osiguranom licu obezbjeđen aparat, odnosno pen za apliciranje hormona rasta.

Propisuje doktor specijalista pedijatar endokrinolog, internista endokrinolog.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
------------	----------------	----------------	------------------------------------

**XII 12000 SANITARNE SPRAVE I POMAGALA**

1.	12001	Kese za ileostomu 35 vrećica sa ispustom i jedna krema za prvi mjesec korištenja pomagala, a za naredne mjesece se osiguranom licu obezbjeđuje 35 vrećica sa ispustom, ali bez kreme.	1
----	-------	---	---

**INDIKACIJE:**

Kese za ileostomu sa ispustom se obezbjeđuju osiguranom licu ako se pražnjenje tankog crijeva vrši preko vještačkog otvora na trbušnom zidu.

Propisuje nadležni doktor specijalista hirurg pri otpustu iz medicinske ustanove.

Isti broj vrećica, ali bez kreme za naredni period, propisuje doktor nadležne porodične ambulante, a na osnovu otpusnog pisma nadležne zdravstvene ustanove.

2.	12002	Kese za kolostomu 35 kesa bez ispusta i jedna krema za prvi mjesec korištenja pomagala, a za naredne mjesece se osiguranom licu obezbjeđuje 35 vrećica ali bez kreme.	1
----	-------	---	---

**INDIKACIJE:**

Kese za kolostomu se obezbjeđuju osiguranom licu ako se pražnjenje debelog crijeva vrši preko vještačkog otvora na trbušnom zidu. Propisuje nadležni ljekar specijalista hirurg pri otpustu iz medicinske ustanove.

Isti broj vrećica, ali bez kreme za naredni period propisuje doktor nadležne porodične ambulante, na osnovu otpusnog pisma nadležne zdravstvene ustanove.

3.	12003	Kese za žuč, pankreasni sok, ascitesnu tečnost na vještačke otvore na trbušnom zidu (fistule), 10 vrećica sa ispustom i jedna krema za prvi mjesec korištenja, a za naredne mjesece se osiguranom licu obezbjeđuje 10 vrećica ali bez kreme.  Kese za urostomu, 30 komada mjesečno i 5 podloga	1
----	-------	--	---

**INDIKACIJE:**

Kese za žuč, pankreasni sok, ascitesnu tečnost na vještačke otvore na trbušnom zidu (fistule) obezbjeđuju se osiguranom licu ako se

pražnjenje vrši preko vještačkog otvora na trbušnom zidu-fistula.

Propisuje nadležni doktor specijalista hirurg pri otpustu iz medicinske ustanove.

Isti broj vrećica ali bez kreme za naredni period propisuje ljekar nadležne porodične ambulante, na osnovu otpusnog pisma iz zdravstvene ustanove.

Kese za urostomu obezbjeđuju se kod stanja sa izvedenom urostomom, pomagalo propisuje porodični ljekar, a na osnovu nalaza urologa ili otpusnog pisma. U izuzetnim medicinski opravdanim slučajevima može se odobriti veći broj urostoma i podloga za djecu do navršениh 18 godina života.

4.	12004	Kateteri za urin jednokratni, 120 komada	1
5.	12005	Katetri za urin stalni Folijev, 3 komada	1
6.	12006	Instila gel, 3 komada	1

**INDIKACIJE:**

Kateteri se obezbjeđuju osiguranim licima ukoliko je pražnjenje mokraćne bešike trajno onemogućeno putem slobodne drenaže. Instila gel se obezbjeđuje osiguranom licu sa dijagnozom paraplegija ili kvadriplegija.

Propisuje nadležni ljekar specijalista urolog pri otpustu iz medicinske ustanove.

Isti broj pomagla propisuje doktor nadležne porodične ambulante, na osnovu otpusnog pisma iz zdravstvene ustanove.

8.	12008	Urinarni kondomi, 30 komada	1
9.	12009	Ljepilo za urinare, 1 komad	1

**INDIKACIJE:**

Urinarni kondomi se obezbjeđuju osiguranom licu koje ne može koristiti katetere, a onemogućen mu je spontani način pražnjenja mokraćnog mjehura.

Ljepilo za urinare se obezbjeđuje osiguranom licu sa dijagnozom paraplegija ili kvadriplegija.

Propisuje nadležni doktor specijalista urolog pri otpustu iz medicinske ustanove.

Isti broj pomagala propisuje doktor nadležne porodične ambulante, na osnovu otpusnog pisma iz bolničke zdravstvene ustanove ili nalaza specijaliste urologa.

10.	12010	Kese za urin 2L sa ispustom, 12 komada	1
11.	12011	Kese za urin 1L uz nogu, 30 komada	1

**INDIKACIJE:**

Kese za urin se obezbjeđuju uz korištenje trajnog katetera ili urinarnih kondoma.

Kese za urin propisuje doktor specijalista: urolog, neurolog i neurohirurg

12	12012	Pelene se obezbjeđuju osiguranim licima:	
		- djeci sa navršene tri godine života, te osiguranim licima sa dijagnozama navedenim u indikacijama, 120 komada, u veličinama: S, M, L i XL	1
		- odraslim sa dijagnozama navedenim u indikacijama, 70 komada, u veličinama S, M, L i XL	1

**INDIKACIJE:**

Pelene se obezbjeđuju kod urođene mane urogenitalnog i probavnog sistema koje imaju za posljedicu trajnu inkontinenciju urina i stolice. Propisuje doktor specijalista urolog ili abdominalni hirurg, čiji nalazi se obavezno daju na uvid prilikom ovjere potvrde o potrebi pomagala.

Bolesti i povrede nervnog sistema koje za posljedicu imaju inkontinenciju urina i stolice, a odnose se na dijagnoze paraplegia – parapareza, hemiplegia – hemipareza, triplegia – tripareza i quadriplegia – quadripareza” – novina je da su dodati: parapareza, hemipareza, tripareza i quadripareza. Propisuje doktor specijalista neurolog ili neurohirurg, čiji se nalazi obavezno daju na uvid prilikom ovjere potvrde o potrebi pomagala.

Pelene se obezbjeđuju osiguranim licima i nakon navršениh tri godine života i to 120 komada mjesečno, a koja su sa te-škoćama u razvoju i dijagnosticiranim stanjima: mentalna retardacija, infantilna cerebralna paraliza, SSPE što za poslje-dicu imaju trajnu inkontinenciju urina i stolice, uz obavezan nalaz neuropedijatra ili neuropsihijatra (neurologa ili psihijatra) ili urologa koji će utvrditi dijagnozu oboljenja i napisati indikacije za korištenje pelena, uz obavezno navođenje veličine pelene (S, M, L, XL).

Pelene se obezbjeđuju osiguranim licima sa terminalnim stadijumom malignih oboljenja kod meta promjena u koštanom sistemu u količini od 70 komada mjesečno. Pelene se propisuju prema nalazu onkologa odnosno prema nalazu anesteziologa, neuropsihijatra ili neurohirurga.

U slučaju da osigurano lice ostvari pravo na pelene za inkontinenciju ne može ostvariti pravo na drugi vrstu higijensko-sanitarnih pomagala koja se koriste za regulisanje problema inkontinencije.

Komisija može izuzetno i u drugim medicinski opravdanim slučajevima kada na to ukazuje medicinska dokumentacija odobriti nabavku pelena na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Osigurana lica su dužna svakih 12 mjeseci od uvođenja u pravo dostaviti nalaz doktora specijaliste kojim se propisuje i potvrđuje potreba za korištenjem pelena novijeg datuma. Izuzetak od navedenog predstavljaju osigurana lica u termalnom stadiju malignog oboljenja sa meta promjenama, djeca oboljela od cerebralne paralize, lica oboljela od kvadriplegije i lica oboljela od paraplegije.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>XIII</b>	<b>13000</b>	<b>ENDOPROTEZE</b>	
1.	13001	Parcijalna proteza za kuk	trajno
2.	13002	Biartikularna proteza za kuk	trajno
3.	13003	Totalna cementna proteza za kuk obezbjeđuje se osiguranim licima trajno, po zglobu	trajno
4.	13004	Totalna bezcementna proteza za kuk obezbjeđuje se osiguranim licima trajno, po zglobu,	trajno
5.	13005	Totalna reviziona proteza za kuk obezbjeđuje se osiguranim licima trajno, po zglobu	trajno
6.	13006	Totalna proteza za koljeno obezbjeđuje se osiguranim licima trajno, po zglobu	trajno
7.	13007	Totalna reviziona proteza koljena obezbjeđuje se osiguranim licima trajno, po zglobu	trajno
8.	13008	Totalna cementna proteza ramena obezbjeđuje se osiguranim licima trajno, po zglobu	trajno
9.	13009	Parcijalna proteza ramena obezbjeđuje se osiguranom licu trajno, po zglobu	trajno
10.	13010	Povišenje/nastavak za toaletnu stolicu za lica sa ugrađenom endoprotezom kuka u učešće Zavoda do 50,00 KM	trajno

**INDIKACIJE:**

Endoproteze se obezbjeđuju osiguranim licima kod kojih je neophodna ugradnja ovih pomagala, u slučaju teških artroza zglobova, teških degenerativnih stanja nakon reumatoidnog artritisa, postraumatskih stanja i kongenitalnih anomalija zgloba s tim da se indikacija ugradnje totalnih endoproteza propisuje (verifikuje) od strane doktora specijaliste ortopeda.

Totalnu revizionu protezu kuka (šifra pomagala 13007), Totalnu cementnu protezu ramena (šifra pomagala 13008) i Parcijalnu protezu ramena (šifra pomagala 13009) propisuje konzilij ortopeda (sastavljen od tri ortopeda), a nabavka endoproteze se odobrava od strane nadležne komisije Zaboda. Navedene endoproteze se propisuju radno aktivnim osiguranim licima i osiguranim licima dječijeg uzrasta i redovnim studentima do navršanih 26 godina života.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>XIV</b>	<b>14000</b>	<b>KARDIOVASKULARNI IMPLANTATI</b>	
1.	14001	Pacemaker, uz učešće Zavoda do 3.000,00 KM Baterija za pacemaker – generator impulsa” uz učešće Zavoda do 1.500,00 KM	trajno
2.	14002	Valvule standardne, po cijeni standardnog pomagala	trajno
3.	14003	Vaskularna proteza za krvne sudove-stent, po cijeni standardnog pomagala	trajno
4.	14004	Implantabilni kardioverter-defibrilator, uz učešće Zavoda do 10.000,00 KM Zamjena generatora kod ugrađenog kardioverter – defibrilatora” uz učešće Zavoda do 7.000,00 KM	trajno

**INDIKACIJE:**

Kardiovaskularni implantati obezbjeđuju se osiguranim licima sa indikacijama neophodnosti ugradnje implantata kod poremećaja srčanog ritma prema kliničkim preporukama, u slučaju bolesti srčanih zalizaka, u slučaju bolesti krvnih žila.

Propisuje doktor specijalista kardiolog.

Implantabilni kardioverter-defibrilator osigurava se kod zloćudne ventrikularne aritmije i obezbjeđuje se samo na osnovu prijedloga konzilija kliničkih doktora specijalista kardiologa, kardiohirurga.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>XV</b>	<b>15000</b>	<b>OSTALI IMPLANTATI</b>	

1.	15001	Ekspander 1 komad, uz učešće Zavoda od 1000,00 KM	trajno
2.	15002	Implantat za dojku, uz učešće Zavoda do 1.000,00 KM	trajno
3.	15003	Implantat za kičmu, uz učešće Zavoda do 2.500,00 KM	trajno

**INDIKACIJE:**

Hipoplazija ili agenezija dojke kod ženskih lica do navršениh 25 godina života.

Zavod finansira do 1.000,00 KM, na osnovu pismenog zahtjeva uz koji se prilaže medicinska dokumentacija.

Ova pomagala propisuje doktor specijalista plastične hirurgije ugovorne zdravstvene ustanove.

Implantat za kičmu finansira Zavod do 2.500,00 KM, za stanja koja ne finansira Federalni zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja i propisuje samo doktor specijalista ortoped vertebrolog ili neurohirurg.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>XVI</b>	<b>16000</b>	<b>STOMATOLOŠKO-PROTETSKI NADOMJESCI</b>	
1.	16001	Parcijalna proteza od akrilata do 5 zuba	36
2.	16002	Parcijalna proteza od akrilata od 6-14 zuba	36
3.	16003	Totalna proteza od akrilata	60
4.	16004	Privremena proteza	6
5.	16005	Proteza od 1- 4 sa dodatkom podjezičkog luka	60
6.	16006	Proteza od 1- 4 sa dodatkom mrežice	60
7.	16007	Proteza od 1- 4 sa dodatkom podjezičkog luka mrežice	60
8.	16008	Ortodontski aparat za osigurana lica do navršениh 18 godina života	6
9.	16009	Epiteza (opturator)	36

**INDIKACIJE:**

Izrada pokretnih zubnih proteza vrši se u svim slučajevima nedostatka zuba, osim pokretne proteze kada nedostaje krajnji molar (jednostrano ili obostrano u jednoj ili obje vilice) ili kada nedostaje jedan zub u predjelu molara i premolara.

Ako osiguranom licu nedostaje više od tri zuba jedan do drugog izrađuje se po pravilu pokretna proteza.

Kao standardni materijal od kojih se izrađuju zubnoprotska sredstva smatra se akrilat.

Pomagala propisuje doktor stomatolog, specijalista nadležne stomatološke oblasti ugovorne zdravstvene ustanove.

Ortodontski aparat se obezbjeđuje osiguranim licima do navršениh 18 godina života, u medicinski indiciranim slučajevima: disgnatija (neusklađenost vilica), devijacija vilice, primarna uskost u smjeni zuba, deformiteti u razvoju zuba i deformiteti u razvoju vilica.

Pomagalo propisuje doktor ortodont ugovorne zdravstvene ustanove.

Epiteza (opturator) se obezbjeđuje osiguranom licu u slučaju urođenog rascjepa usne, alveolarnog grebena i nepca.

Pomagalo propisuje doktor specijalista maksilofacijalne hirurgije ili ortodont ugovorne zdravstvene ustanove.

## O B R A Z L O Ž E N J E

### PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Odluke o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka je sadržan u članu 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, kojim je propisano da kanton donosi propise iz svoje nadležnosti i članu 33. Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Sl. novine FBiH", broj: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 i 36/18) kojim je propisano da osigurana lica imaju pravo u skladu sa utvrđenom medicinskom indikacijom, na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetsku pomoć i stomatološko protetske nadomjeske, te da se obim tih prava utvrđuje kantonalnim propisom.

### RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Važeća Odluka o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka („Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/18) praktično se pokazala kao neadekvatna sa stanovišta potreba osiguranih lica za ortopedskim pomagalima, kao i zbog velikog broja zahtjeva za izmjene i dopune važeće Odluke. Imajući u vidu obim izmjena i dopuna (preko 50% teksta Odluke) ocjenjeno je da je donošenje nove Odluke opravdano obzirom da bi izvorni tekst, ukoliko bi se pristupilo izmjenama i dopunama, postao nerazumljiv.

Prilikom izrade navedene Odluke vodilo se računa o raspoloživim finansijskim sredstvima i nastojao se poboljšati kvalitet prava osiguranih lica na ortopedska i druga pomagala, u medicinski indiciranim slučajevima, a što u konačnici doprinosi i poboljšanju kvaliteta njihovog življenja.

Prijedlogom Odluke pristupilo se sistemskom rješavanju potreba osiguranih lica za ortopedskim i drugim pomagalima koja su predmet ove Odluke, a u cilju zadovoljenja kvaliteta osnovnih životnih i zdravstvenih potreba osiguranih lica, na način da su proširena prava osiguranih lica na korištenje pomagala uvođenjem novih vrsta pomagala u odnosu na važeću Odluku.

Upravni odbor Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona donio je Odluku broj: 01-100-79-697/22 od 28.06.2022. godine kojom je usvojen Prijedlog Odluke o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka.

### OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

**DIO PRVI - OSNOVNE ODREDBE** Prijedloga Odluke, sadrži predmet Odluke, definiciju pomagala i finansiranje nabavke pomagala.

**DIO DRUGI - NAČIN OSTVARIVANJA PRAVA NA POMAGALA** Prijedloga Odluke, utvrđuje koja stručna lica propisuju pomagalo, potvrdu o pomagalu, postupak odobravanja, važenje ovjerene potvrde, ovjeru potvrde o pomagalu, obavezu vođenja evidencije o pomagalima, nabavku pomagala, funkcionalnost pomagala i nabavka pomagala prije isteka roka upotrebe. U odnosu na ranije odredbe članom 6. Odluke propisano je da pravo osiguranog lica na

pomagalo utvrđuje Komisija za razmatranje zahtjeva osiguranih lica Zeničko-dobojskog kantona, koju u skladu sa članom 25. Statuta Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona imenuje Upravni odbor Zavoda.

Članom 8. Odluke propisano je da ovjeru potvrde o pomaganju vrši ovlašteni radnik Zavoda u skladu sa internim procedurama Zavoda koje donosi direktor.

Osigurana lica sa invaliditetom koja duže od sedam godina od uvođenja u pravo koriste određeno pomagalo izuzimaju se od obavezne komisijske procedure, a što je detaljno regulisano Listom pomagala u okviru svake pojedinačne grupe pomagala.

Članom 10. stav (3) propisano da izuzetno u medicinskim opravdanim slučajevima u skladu sa medicinskom dokumentacijom, a na osnovu stručnog mišljenja Komisije, Upravni odbor Zavoda odobrava nabavku pomagala koje nije obuhvaćeno Listom pomagala. Izvještaj o odobrenoj nabavci pomagala na prethodno navedeni način obavezno se unosi u Izvještaj o radu Zavoda. Navedeno je posebno značajno obzirom da se u praksi kod određenog broja osiguranih lica koji pripadaju posebno osjetljivim kategorijama kao što su djeca sa posebnim potrebama i naročito teškim dijagnozama može javiti potreba za nekim pomagalom koje se ne nalazi na Listi pomagala, naročito ako imamo u vidu činjenicu da propisom nije moguće predvidjeti sve specifične slučajeve koji se mogu javiti u praksi.

***DIO TREĆI - JEDINSTVENA LISTA ORTOPEDSKIH I DRUGIH POMAGALA, STOMATOLOŠKO-PROTETSKE POMOĆI I STOMATOLOŠKO-PROTETSKIH NADOMJESTAKA*** Prijedloga Odluke sadrži podatke o tome šta Lista pomagala sadrži, te način evaluacije i revizije Liste pomagala.

***DIO ČETVRTI – KORIŠTENJE, POPRAVAK I ZAMJENA POMAGALA*** propisuje način korištenja pomagala, rok trajanja pomagala, popravak i zamjenu pomagala i obaveze dobavljača.

***DIO PETI - PRIJELAZNE ZAVRŠNE ODREDBE*** propisuje način korištenja prava na pomagalo u prijelaznom periodu, nadzor nad provođenjem Odluke, postupak utvrđivanja i primjene Cjenovnika, rok za propisivanje izgleda i sadržaja obrasca potvrde, prestanak važenja ranijeg propisa i stupanje na snagu.

***JEDINSTVENA LISTA ORTOPEDSKIH I DRUGIH POMAGALA, STOMATOLOŠKO-PROTETSKE POMOĆI I STOMATOLOŠKO-PROTETSKIH NADOMJESTAKA (ANEKS)*** sadrži novine u odnosu na važeću Listu pomagala u pogledu uvođenja finasiranja nove vrste pomagala, rokova korištenja pomagala, te učešća Zavoda u nabavci pomagala, a u daljem tekstu obrazložena su nova pravna rješenja u skladu sa evaluacijom Liste pomagala od strane Upravnog odbora Zavoda kako slijedi:

***U grupi I – Proteze za gornje ekstremitete:*** U odnosu na raniji tekst proširen je dio koji se tiče indikacija na način da se osigurana lica sa invaliditetom koja duže od sedam godina od uvođenja u pravo koriste određeno pomagalo iz ove grupe izuzimaju od obavezne komisijske procedure kada je u pitanju nastavljanje odobravanja nabavke navedenog pomagala na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja.

***U grupi II - Proteze za donje ekstremitete:*** Prošireno je pravo RVI na način da su za navedene kategorije uvedene potkoljena proteza sa zglobnim adapterom i natkoljena proteza sa

zglobnim adapterom, u odnosu na ranije rješenje kojim ovo nije bilo precizirano. Također je za RVI prošireno pravo u dijelu odobravanja silikonskog uloška sa adapterom i ortogel uloška sa adapterom na način da je skraćen rok korištenja pomagala iskazan u mjesecima sa 12 mjeseci na 6 mjeseci. U odnosu na raniji tekst proširen je dio koji se tiče indikacija na način da se osigurana lica sa invaliditetom koja duže od sedam godina od uvođenja u pravo koriste određeno pomagalo iz ove grupe izuzimaju od obavezne komisijske procedure kada je u pitanju nastavljanje odobravanja nabavke navedenog pomagala na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja.

***U grupi III – Aparati za gornje ekstremitete:*** U odnosu na raniji tekst proširen je dio koji se odnosi na indikacije za osigurana lica sa invaliditetom koja duže od sedam godina od uvođenja u pravo koriste određeno pomagalo iz ove grupe, te se ista izuzimaju od obavezne komisijske procedure kada je u pitanju nastavljanje odobravanja nabavke navedenog pomagala na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, osim u određenim spornim slučajevima.

***U grupi IV - Aparati za donje ekstremitete:*** Prošireno je pravo osiguranih lica za odobravanje peroneus aparata jednodijelnog od plastike na način da se iz ranijeg teksta briše da pravo na navedeno pomagalo kada su u pitanju osigurana lica starija od 18 godina ima samo kategorija radno aktivnih lica već se sada to pravo priznaje svim osiguranim licima starijim od 18 godina koji za to imaju indikaciju bez obzira da li su radno aktivni ili ne. Također, u odnosu na raniji tekst proširen je dio koji se tiče indikacija na način da se osigurana lica sa invaliditetom koja duže od sedam godina od uvođenja u pravo koriste određeno pomagalo iz ove grupe izuzimaju od obavezne komisijske procedure nastavka odobravanja nabavke navedenog pomagala na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja.

***U grupi V - Pomagala pri hodu:*** Indikacije za odobravanje ortopedске obuće su preformulisane obzirom da je raniji tekst bio nejasan. Indikacije za odobravanje ortopedске obuće su također proširene na način da se kategorije RVI amputirca, vojnih invalida amputiraca, civilnih žrtva rata amputirca koji duže od sedam godina od uvođenja u pravo koriste ortopedsku obuću (ljetnu i zimsku) iz ove grupe izuzimaju od obavezne komisijske procedure odobravanja nabavke navedenog pomagala na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja. Nadalje, prava osiguranih lica su proširena na način da je uvedeno novo pomagalo „toaletna stolica” uz učešće Zavoda do 100,00 KM koja se odobrava jednokratno svim osiguranim licima kojima su odobrena invalidska kolica na mehanički pogon, uz uslov da se istima ne odobravaju pelene na teret Zavoda. Indikacije za odobravanje invalidskih kolica na mehanički pogon i dijelova za invalidska kolica su preformulisane u odnosu na raniji tekst koji je bio nejasan, te su pored toga proširene na način da se osigurana lica sa invaliditetom koja duže od sedam godina od uvođenja u pravo koriste određeno pomagalo iz ove grupe izuzimaju od obavezne komisijske procedure nastavka odobravanja nabavke navedenog pomagala.

***U grupi VI - Ortoze za trup (mideri i korzeti):*** Indikacije za odobravanje trouporišne ortoze za djecu do 18 godina i osigurana lica starija od 18 godina su proširene sa dijagnozama osteoporotskog prijeloma pršljenova i stanjima nakon operacije stabilizacije kičmenog stuba nakon loma. Također, u odnosu na raniji tekst indikacije za odobravanje ortoza za trup proširene su na način da se osigurana lica sa invaliditetom koja duže od sedam godina od uvođenja u pravo koriste određeno pomagalo iz ove grupe izuzimaju od obavezne komisijske procedure nastavka odobravanja nabavke navedenog pomagala.

**U grupi VII – Antidekubitalna pomagala:** U odnosu na raniji tekst proširen je dio koji se tiče indikacija na način da se osigurana lica sa invaliditetom koja duže od sedam godina od uvođenja u pravo koriste određeno pomagalo iz ove grupe izuzimaju od obavezne komisijske procedure.

**U grupi VIII - Pomagala nakon amputacije dojke:** Prošireno je pravo osiguranih lica na način da je skraćen rok korištenja vještačke dojke (dojki) poslije amputacije sa grudnjakom na 18 mjeseci, a ranijom listom pomagala bio je utvrđen rok korištenja 20 mjeseci, te je dodatno preciziran tekst na način da se pomagalo može odobriti poslije amputacije za obje dojke.

**U grupi X - ORL pomagala:** Prava osiguranih lica dodato su proširena u dijelu koji se tiče kohlearnog implantata za djecu do navršenih 7 godina na način da je predviđeno da Zavod zdravstvenog osiguranja sufinansira u iznosu od 50% ugradnju kohlearnih implantata - pužnica kod djece do navršenih 7 godina i ugradnju drugih implantata kod djece (implantata VibrantSoundBridge ili BAHA ili Bone Bridge) u iznosu od 50% ukupne cijene dok Federalni zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja također učestvuje sa 50% ukupnih sredstava u navedenom finansiranju. Zavod također sufinansira i reimplantaciju kohlearnih implantata, ako se ugrađeni kohlearni implantat - pužnica kod djece do navršenih 7 godina i ugrađeni drugi implantat kod djece (implantata VibrantSoundBridge ili BAHA ili Bone Bridge), pokvari van garantnog roka u iznosu od 50% ukupne cijene, a Federalni zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja također učestvuje sa 50% ukupnih sredstava u navedenom finansiranju. Kada je u pitanju zamjena procesora kohlearnog implantata precizirano je da zamjenu procesora starijih preko sedam (7) godina, kod ranije ugrađenih kohlearnih implantata - pužnica kod djece do navršenih 7 godina i drugih implantata kod djece (implantata VibrantSoundBridge ili BAHA ili Bone Bridge) sufinansira Zavod u iznosu od 50% ukupne cijene, a Federalni zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja također učestvuje sa 50% ukupnih sredstava u navedenom finansiranju.

**U grupi XI - Pomagala za dijabetičare i osigurana lica koja koriste hormon rasta:** Prava osiguranih lica su u značajnoj mjeri proširena. Prije svega kada su u pitanju trakice za mjerenje šećera u krvi za inzuloovisna osigurana lica starija od 18 godina koja su redovni učenici i studenti do navršenih 26 godina života povećan je mjesečni iznos trakica za mjerenje šećera u krvi sa 25 komada na 50 komada. Nadalje, kod aparata za mjerenje šećera u krvi predviđeno je i odobravanje senzora za mjerenje glukoze u krvi uz učešće Zavoda u iznosu od 100,00 KM za osigurano lice do navršene 18 godine života. Senzor za mjerenje glukoze u krvi predstavlja novu vrstu aparata za mjerenje šećera u krvi koji se pokazao naročito praktičnim kada su u pitanju osigurana lica do navršenih 18 godina života. Značajno proširenje prava je predviđeno i kod inzulinskih pumpi na način da je predviđeno da Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona snosi 50% iznosa od cijene prve aplicirane pumpe kod zamjene inzulinskih pumpi osiguranim licima starijim od 18 godina života do navršenih 26 godina. Također je predviđeno i finansiranje potrošnog materijala za inzulinske pumpe (setovi za inzulinsku pumpu) na mjesečnom nivou za osigurana lica do navršenih 26 godina života kojima je aplicirana inzulinska pumpa.

**U grupi XII - Sanitarne sprave i pomagala:** Prava osiguranih lica proširena su na način da su precizirane vrste kesa za stome, te su pored kesa za ileostomu, kesa za kolostomu, kesa za žuč, pankreasni sok, ascitesnu tečnost na vještačke otvore na trbušnom zidu (fistule) uvedene i kese za urostomu, 30 komada mjesečno i 5 podloga koje se odobravaju kod stanja sa izvedenom urostomom. Bitno je istaći da se u izuzetnim medicinski opravdanim slučajevima može odobriti veći broj urostoma i podloga za djecu do navršenih 18 godina života. Indikacije



za odobravanje pelena proširene su dijagnozama: parapareza, hemipareza, tripareza i quadripareza. Također, u dijelu koji se odnosi na kategorije osigurana lica sa terminalnim stadijumom malignih oboljenja proširen je krug doktora specijalista koji mogu propisati pelena na anesteziologa, neuropsihijatra ili neurohirurga, u odnosu na dosadašnji tekst prema kojem je to mogao samo onkolog. Nadalje, u cilju sprječavanja zloupotreba predviđena je obaveza osiguranih lica da svakih 12 mjeseci od uvođenja u pravo dostave nalaz doktora specijaliste kojim se propisuje i potvrđuje potreba za korištenjem pelena novijeg datuma. Izuzetak od navedenog predstavljaju osigurana lica u terminalnom stadiju malignog oboljenja sa meta promjenama, djeca oboljela od cerebralne paralize, lica oboljele od kvadriplegije i lica oboljela od paraplegije.

**U grupi XIII - Endoproteze:** Prava osiguranih lica su proširena na način da je uvedeno novo pomagalo „povišenje/nastavak za toaletnu stolicu” za lica sa ugrađenom endoprotezom kuka uz učešće Zavoda do 50,00 KM.

**U grupi XIV - Kardiovaskularni implantati:** Prava osiguranih lica u značajnoj mjeri su proširena uvođenjem prije svega baterija za peacemaker – generator impulsa uz učešće Zavoda do 1.500,00 KM. Nadalje, povećano je učešće Zavoda kada je u pitanju odobravanje implantabilni kardioverter – defibrilator sa 7.000,00 KM na 10.000,00 KM. Također, kada je u pitanju implantabilni kardioverter defibrilator prava osiguranih lica proširena su i na način da je propisana zamjena generatora kod ugrađenog kardioverter – defibrilatora uz učešće Zavoda do 7.000,00 KM.

## FINANSIJSKA SREDSTVA

Finansijskim planom Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona za 2022. godinu, planirana su sredstva za finansiranje Odluke o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka, u iznosu od 5.000.000,00 KM, što u odnosu na izvršenje Finansijskog plana za 2021. godinu, veći iznos za 429.082,00 KM. Finansijskim planom za 2021. godinu također je bio planiran iznos od 5.000.000,00 KM, te su imajući u vidu ostvarenu uštedu po ovoj stavci uvrštena nova pomagala, kako je to naprijed navedeno, te je kod određenih pomagala utvrđen kraći rok korištenja u odnosu na raniju listu pomagala, a u cilju povećanja obima prava osiguranih lica.

Prilog:

1x Obrazac izjave o fiskalnoj procjeni Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona od 28.06.2022. godine

**ZAVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA  
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA**

Broj: 01-100-79-697/22  
Zenica, 28.06.2022.godine

Na osnovu člana 33. Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 i 36/18), člana 18. Statuta Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona (" Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj: 11/16 i 9/19) i člana 34. Poslovnika o radu Upravnog odbora, Upravni odbor na 79. sjednici održanoj dana 28.06.2022. godine donio je

**ODLUKU**

**I**

Usvaja se Prijedlog Odluke o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka u tekstu koji je sastavni dio ove Odluke.

**II**

Prijedlog Odluke iz člana 1. proslijedit će se putem Ministarstva zdravstva u dalju proceduru.

**III**

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

**DOSTAVLJENO**

- 2x Vlada Ze-do kantona
- (putem Ministarstva zdravstva)
- 1x Ministarstvo zdravstva
- 1x Direktor Zavoda
- 1x Pomoćnik direktora
- 2 x Služba za pravne i opće poslove (U.O.)
- 1x Služba za finansijske i računovodstvena poslove
- 1x Služba za sprovođenje zdravstvenog osiguranja  
i analitičko-planske poslove
- 1x a/a

**PREDSJEDNIK  
UPRAVNOG ODBORA**

Almir Redžić, dipl.pravnik





SEKRETARIJAT ZA ZAKONODAVSTVO

SECRETARIAT FOR LEGISLATION

Broj: 03-33-10405-3/22  
Zenica, 04.07.2022. godine

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA  
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

OR  
5.7.22.

**PREDMET: Mišljenje o Prijedlogu Odluke o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka- dostavlja se**  
*- Veza Vaš akt broj: 11-33-10405-2/22 od 29.06.2022. godine-*

U skladu sa članom 2. Uredbe o Sekretarijatu za zakonodavstvo Vlade Zeničko – dobojskog kantona («Službene novine Federacije BiH» broj 8/96 i «Službene novine Zeničko-dobojskog kantona» broj: 2/05) i članom 31. stav (1) tačka a) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona («Službene novine Zeničko – dobojskog kantona» broj: 10/21), a na osnovu uvida u Prijedlog Odluke o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka, u postupku koji se odnosi na utvrđivanje usklađenosti istog sa Ustavom, pravnim sistemom i metodološkim jedinstvom u izradi propisa dostavljamo vam slijedeće

### MIŠLJENJE

Članom 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona («Službene novine Federacije BiH», broj: 7/96 i «Službene novine Zeničko-dobojskog kantona», broj: 1/96, 10/2000, 8/04, 10/04 - ispr. i 10/04) propisano je da kanton donosi zakone i ostale propise za izvršavanje kantonalnih nadležnosti.

Članom 33. stav (2) Zakona o zdravstvenom osiguranju («Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine», broj: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11, 100/14- odluka US i 36/18) propisano je da će se obim prava iz stava (1) ovog člana utvrditi kantonalnim propisom.

Ustavni osnov Prijedloga Odluke o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka (u daljem tekstu: Prijedlog Odluke) je pravilno utvrđen i usklađen sa pravnim sistemom.

Prijedlog Odluke u nomotehničkom smislu je urađen u skladu sa Jedinstvenim pravilima za izradu pravnih propisa u Zeničko-dobojskom kantonu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj 5/08).

Cijeneći razloge iz obrazloženja, te izvršenih konsultacija, a imajući u vidu naprijed navedeno, stekli su se uvjeti za davanje mišljenja shodno članu 31. stav (1) tačka a) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-

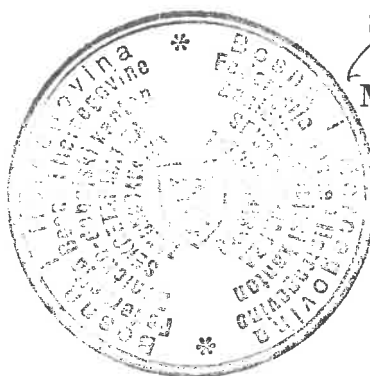
dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" broj: 10/21) i upućivanje Prijedloga Odluke u dalju proceduru.

S poštovanjem,

SEKRETAR

  
Mirnes Burkić

Dostavljeno:  
 naslovu,  
 a/a.



KUP  
1112

02  
5.7.22  
J

1201

Bosna i Hercegovina  
Federacija Bosne i Hercegovine  
**ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON**  
MINISTARSTVO ZA  
PRAVOSUĐE I UPRAVU



Bosnia and Herzegovina  
Federation of Bosnia and Herzegovina  
**ZENICA-DOBOJ CANTON**  
MINISTRY OF  
JUDICIARY & ADMINISTRATION

Ministarstvo zdravstva  
n/r ministra  
-ovdje-

Zenica, 04.07.2022. godine  
Veza Vaš broj: 11-33-10405-1/22 od  
29.06.2022.godine  
Naš broj: 06/04-1-33-10405-1/22

**PREDMET: Prijedlog Odluke o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka, dostavlja se**

U skladu s članom 11. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15 i 8/22), i članom 31. stav (1) tačka b) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona” broj: 10/21), te na osnovu uvida u tekst Prijedloga Odluke o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka ( u daljem tekstu : Prijedlog Odluke) dostavljenom aktom veze, u postupku pravne analize Prijedloga Odluke, provedene s ciljem utvrđivanja usklađenosti iste sa:

- Europskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i sloboda i drugim pravima;
- Zakonom o prekršajima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 63/14);
- Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine”, broj: 35/05) i
- Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 10/15 i 8/22), daje:

**Mišljenje**

U skladu sa članom 11. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15 i 8/22), a u postupku davanja mišljenja na dostavljeni akt broj i datum veze, Ministarstvo za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo), s aspekta svoje nadležnosti, nema primjedbi na dostavljeni Prijedlog Odluke osim u dijelu odredbi člana 21. Prijedloga Odluke koji regulira da nadzor nad provođenjem iste vrši Upravni odbora Zavoda.

S tim u vezi, Ministarstvo je mišljenja da treba postupiti u skladu s članom 17. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 10/15 i 8/22) te da Ministarstvo zdravstva treba da vrši nadzor nad provođenjem navedene Odluke, a ne Upravni odbor Zavoda kako stoji u članu 21. Prijedloga Odluke, izuzev ako Ministarstvo zdravstva kao Predlagač Prijedloga Odluke ima drugačije pravno stajalište.

Napominjemo, da za jezičko-gramatičke formulacije, kao i za pojedina pravna rješenja predložena od strane Predlagača u Prijedlogu Odluke Ministarstvo ne snosi odgovornost.

Poštovanje,

**Dostaviti:**  
1 x Naslovu  
1 x a/a



**MINISTAR**

Nebojša Nikolić



Bosna i Hercegovina, Zenica, Kučukovići br. 2  
telefon: 032/ 460 740 i 460 741; Fax: 032/460 742  
e-mail: min.pravosudje@zdk.ba,  
www.zdk.ba



Broj: 07-33-10405-3/22  
Zenica, 01.07.2022. godine

5.7.22

**MINISTARSTVO ZDRAVSTVA**

**PREDMET:** Mišljenje na Prijedlog Odluke o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka  
- dostavlja se

Ministarstvo finansija je razmotrilo Prijedlog Odluke o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka, koji nam je dostavljen na mišljenje od strane Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona uz akt broj: 11-33-10405-3/22 od 29.06.2022. godine, te u skladu sa članom 8. Pravilnika o proceduri izrade izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet („Službene novine Federacije BiH“, broj: 34/16 i 15/18) i članom 31. stav (1) tačka c) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/21), u pogledu finansijskih sredstava potrebnih za izvršenje ovog propisa, odnosno o fiskalnoj procjeni propisa, daje slijedeće

**MIŠLJENJE**

Članom 5. stav 2. Zakona o budžetima u FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), propisano je da „propisi koji imaju finansijske posljedice na budžet moraju biti obrazloženi, odnosno opravdani analizom troškova i koristi“.

Članom 21. stav 2. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH («Službene novine Federacije BiH» broj: 35/05), propisano je da „ako se za provođenje zakona ili drugog propisa koji se predlažu moraju osigurati određena finansijska sredstva, organi uprave obavezni su u obrazloženju tog propisa iskazati orijentacijski iznos finansijskih sredstava koja su potrebna za njegovo izvršavanje i odrediti izvore iz kojih treba osigurati ta sredstva.“.

U Obrazloženju Prijedloga Odluke o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka, navedeno je: „Finansijskim planom Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona za 2022. godinu, planirana su sredstva za finansiranje Odluke o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka, u iznosu od 5.000.000,00 KM, što je u odnosu na izvršenje Finansijskog plana za 2021. godinu, veći iznos za 429.082,00 KM. Finansijskim planom za 2021. godinu također je bio planiran iznos od 5.000.000,00 KM, te su imajući u vidu ostvarenu uštedu po ovoj stavci uvrštena nova pomagala, kako je to naprijed navedeno, te je kod određenih pomagala utvrđen kraći rok korištenja u odnosu na raniju listu pomagala, a u cilju povećanja obima prava osiguranih lica.“.

U Izjavi o fiskalnoj procjeni – obrazac IFP-NE od 28.06.2022. godine, dostavljenoj uz Vaš akt broj: 11-33-10405-3/22 od 29.06.2022. godine, navedeno je: „Usvajanjem Odluke o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka sredstva u Finansijskom planu Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog

kantona za 2022. godinu su dovoljna za realizaciju Odluke, tako da nisu potrebna dodatna sredstva iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona.“

Članom 54. stav 1. Zakona o budžetima u Federaciji BiH, propisano je da „isplata bruto plaća i naknada, te naknada korisnicima prava po osnovu drugih zakona, na osnovu utvrđene osnovice može se vršiti samo do visine planiranih sredstava u budžetu za te namjene.“

Ministarstvo finansija ne snosi odgovornost za pravna rješenja predložena u predmetnoj Odluci.

Naime, odredbama tačke 8. Uputstva o izvršavanju budžeta sa jedinstvenog računa trezora („Službene novine Federacije BiH“, broj: 34/16), propisano je: „Odgovornost za planiranje i stvaranje obaveza u okviru propisanog budžeta je isključivo na rukovodiocu budžetskog korisnika.“

Međutim, imajući u vidu dostavljenu Izjavu o fiskalnoj procjeni, iz koje proizilazi da za realizaciju Prijedloga Odluke „nisu potrebna dodatna sredstva iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona“, Ministarstvo finansija nema drugih primjedbi i sugestija iz svoje nadležnosti, s tim da je u slučaju eventualne potrebe za dodatnim sredstvima za provedbu navedene Odluke, nedostajuća finansijska sredstva obavezan obezbijediti sam Zavod zdravstvenog osiguranja, kroz uštede ili unutrašnje preraspodjele sredstava.

S poštovanjem!

Dostavljeno:

Naslovu,  
 a/a.



MINISTAR

*Josip Lovrić*





Broj: 11-33-10405-2-1/22  
Zenica, 06.07.2022. godine

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON  
MINISTARSTVO ZA PRAVOSUĐE I UPRAVU

**PREDMET:** Obavijest - neprihvatanje Mišljenja na Prijedlog Odluke o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, zubnoprotske pomoći i nadomjestaka, dostavlja se

Veza: Vaše Mišljenje broj: 06/04-1-33-10405-1/22 od 04.07.2022. godine

Vašim Mišljenjem broj i datum veze data je primjedba na član 21. Prijedloga Odluke o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, zubnoprotske pomoći i nadomjestaka (u daljem tekstu: Prijedlog Odluke), kojim je propisano da nadzor nad provođenjem Odluke vrši Upravni odbor Zavoda.

U obrazloženju navedene primjedbe, naveli ste da je Vaše Ministarstvo mišljenja da treba postupiti u skladu sa članom 17. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15 i 8/22), te da Ministarstvo zdravstva treba da vrši nadzor nad provođenjem navedene Odluke, a ne Upravni odbor Zavoda, kako je to navedeno u članu 21. Prijedloga Odluke, izuzev ako Ministarstvo zdravstva kao predlagač Prijedloga Odluke ima drugačije pravno stajalište.

U skladu sa članom 31. stav 3. Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/21) obavještavamo Vas da Ministarstvo zdravstva ne prihvata navedenu primjedbu iz sljedećih razloga:

Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona je osnovan Zakonom o osnivanju Javne ustanove Kantonalni zavod za zdravstveno osiguranje („Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 11/97, 2/98 i 11/98). Članom 2. navedenog Zakona propisano je da je Zavod javna ustanova u državnoj svojini sa poslovnicama u općinama Kantona, a članom 4. navedenog Zakona propisano je da Zavod ima svojstvo pravnog lica.

Članom 17. stav 1. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, propisano je da Ministarstvo zdravstva vrši upravne i stručne poslove utvrđene Ustavom, zakonom i drugim propisima, koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Kantona u oblasti zdravstva. Dalje je tačkama od a) do d) navedenog člana, decidno propisano na koji način Ministarstvo zdravstva izvršava upravne i stručne poslove.

Kada je u pitanje zdravstveno osiguranje tačkom a) navedenog člana, propisano je da Ministarstvo zdravstva koordinira i prati funkcionisanje i razvoj sistema zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja radi ostvarivanja prava osiguranih lica.



## OBRAZAC IZJAVA O FISKALNOJ PROCJENI

**Obrazac IFP NE**

### A 1. Obradivač propisa

	KOD	NAZIV
Razdjel		ZAVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

### B 2. Osnovni podaci o prijedlogu propisa

Vrsta propisa/akta	Zakon	NE	Odluka	DA	Strategija	NE
	Uredba	NE	Drugi akti	NE	Drugi akti planiranja	NE
Naziv propisa/akta	ODLUKA O OBIMU PRAVA NA KORIŠTENJE ORTOPEDSKIH I DRUGIH POMAGALA, STOMATOLOŠKO-PROTETSKE POMOĆI I STOMATOLOŠKO-PROTETSKIH NADOMJESTAKA					

### C 3. Izjava o nepostojanju dodatnih fiskalnih efekata predloženog propisa

Usvajanjem Odluke o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka sredstva u Finansijskom planu Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona za 2022. godinu su dovoljna za realizaciju navedene Odluke, tako da nisu potrebna dodatna sredstva iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona.

### D 4. Pečat i potpis odgovornog lica

Direktor prof. Omer Škaljo

Mjesto i datum

ZENICA, 28.06.2022. godine



**Član 37.**

U članu 202. u stavu 2. iza riječi „Skupštine“ dodaju se riječi „u elektronskoj formi na službenu ili drugu vjerodostojnu e-mail adresu koju dostave poslanici“.

**Član 38.**

U članu 205. u stavu 3. iza riječi „Vladi“ dodaju se riječi „u pismenoj formi“, a iza riječi „poslancima Skupštine“ dodaju se riječi „u elektronskoj formi na službenu ili drugu vjerodostojnu e-mail adresu koju dostave poslanici“.

**Član 39.**

U nazivu poglavlja X-SARADNJA SKUPŠTINE SA OPĆINSKIM VIJEĆIMA, ispred riječi “vijećima” dodaju se riječi “I GRADSKIM”.

**Član 40.**

U članu 214. ispred riječi “općinskim” dodaju se riječi “gradskim”.

**Član 41.**

U članu 215. iza riječi “općinskih” dodaju se riječi “i gradskih”.

**Član 42.**

U članu 216. iza riječi “općinskih” dodati riječi “ i gradskih”.

**Član 43.**

Ovlašćuje se Zakonodavno-pravna komisija Skupštine da utvrdi treći prečišćeni tekst Poslovnika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona.

**Član 44.**

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona”.

Broj: 01-01-11295/18

Datum, 10.07.2018. godine  
Zenica**PREDSJEDAVALAČI****Jasmin Duvnjak, s.r.****211.**

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na 62. sjednici, održanoj dana 10.07.2018. godine godine. donosi:

**ODLUKU**

**o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka**

**DIO PRVI - OSNOVNE ODREDBE****Član 1.****(Predmet Odluke)**

- (1) Odlukom o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka (u daljem tekstu: Odluka), propisuje se obim prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetsku pomoć i stomatološko-protetske nadomjestke (u daljem tekstu: pomagalo), koja se osiguranim licima Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Zavod), obezbjeđuju po osnovu obaveznog zdravstvenog osiguranja.
- (2) Obim prava iz stava (1) ovog člana, koja se odnose na vrstu pomagala, medicinsku indikaciju i rokove korištenja pomagala, utvrđen je Jedinostvenom listom ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka (u daljem tekstu: Lista pomagala) koja je sastavni dio ove Odluke (ANEKS).

**Član 2.****(Definicija pomagala)**

- (1) Pomagalo je medicinski proizvod koji omogućava poboljšanje oštećenih funkcija, odnosno nedostatka organa i sistema organa, a koja su nastala kao posljedica bolesti ili povreda.
- (2) Pomagalo mora biti izrađeno, održavano i upotrebljavano prema propisanim uvjetima u skladu sa namjenom, na način da ne ugrožava zdravlje.
- (3) Pomagala koja se obezbjeđuju iz obaveznog zdravstvenog osiguranja moraju biti razvrstana i

registrovana u skladu sa Pravilnikom o medicinskim pomagalima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 58/06, 24/07 i 41/12).

### Član 3.

#### (Finansiranje nabavke pomagala)

- (1) Osiguranim licima, koja u medicinski indiciranim slučajevima, imaju pravo na nabavku pomagala koja su izrađena od standardnih materijala i na standardan način, Zavod snosi troškove do iznosa definisanog Cjenovnikom Liste pomagala.
- (2) Cjenovnik Liste pomagala iz stava (1) ovog člana utvrđuje Upravni odbor Zavoda.
- (3) Ukoliko osigurano lice učestvuje u troškovima nabavke pomagala, iznos doplate i troškova pomagala će se naznačiti u potvrdi o pomagalu.

## DIO DRUGI - NAČIN OSTVARIVANJA PRAVA NA POMAGALA

### Član 4.

#### (Propisivanje pomagala)

Pomagalo koje se obezbjeđuje po osnovu obaveznog zdravstvenog osiguranja, propisuje ovlašteni doktor medicine-specijalista određene grane medicine i ovlašteni doktor stomatologije-specijalista određene grane stomatologije, na osnovu medicinskih indikacija.

### Član 5.

#### (Potvrda o pomagalu)

- (1) Pravo na pomagalo iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, osigurano lice ostvaruje pribavljanjem obrazca "Potvrda o potrebi ortopedskog pomagala-sanitarne sprave" (u daljem tekstu: potvrda o pomagalu), koju izdaje ovlašteni ljekar specijalista određene grane specijalnosti, odnosno ovlašteni doktor stomatologije-specijalista određene grane stomatologije.
- (2) Potvrdom iz stava (1) ovog člana, potvrđuje se da osigurano lice, na osnovu medicinskih indikacija ima pravo na pomagalo u skladu sa odredbama ove Odluke.
- (3) Izgled i sadržaj obrasca iz stava (1) ovog člana propisuje direktor Zavoda.

### Član 6.

#### (Rokovi ovjere potvrde o pomagalu)

- (1) Osigurano lice je obavezno izdatu potvrdu o pomagalu ovjeriti u poslovnicu Zavoda nadležnoj prema mjestu prebivališta osiguranika, u roku od 30 dana od dana izdavanja.
- (2) Ovjerena potvrda o pomagalu vrijedi 30 dana od dana ovjere i u tom roku je osigurano lice dužno izvršiti nabavku ili naručiti pomagalo.
- (3) Ukoliko osigurano lice ne nabavi ili ne naruči pomagalo u propisanom roku ili ovjerenu potvrdu ne može iskoristiti iz bilo kojeg razloga (neupotrebljivost zbog oštećenja potvrde o pomagalu i sl.), dužno je dostaviti novu potvrdu o pomagalu na ovjeru nadležnoj poslovnicu Zavoda, a neiskorištenu potvrdu vratiti nadležnoj poslovnicu Zavoda radi poništenja.
- (4) U slučaju gubitka potvrde o pomagalu osigurano lice je dužno dati pismenu izjavu da potvrdu nije iskoristilo, koja mora biti ovjerena kod nadležnog organa, a ovlašteni radnik poslovnice Zavoda taj podatak obavezno unosi u službene evidencije.

### Član 7.

#### (Ovjera potvrde o pomagalu)

Potvrdu o pomagalu ovjerava ovlašteni radnik Zavoda, odmah nakon što je utvrdio da osigurano lice ispunjava propisane uvjete za pomagalo utvrđeno ovom Odlukom.

### Član 8.

#### (Evidencija o odobrenim pomagalima)

- (1) Poslovnice Zavoda obavezno vode službenu evidenciju o odobrenim pomagalima u elektronskoj formi.
- (2) Evidencija iz stava (1) ovog člana sadrži: naziv pomagala, naziv rezervnog dijela pomagala, podatak o potrošnom materijalu, podatak o izvršenoj popravci, datum ovjere pomagala i druge podatke.

### Član 9.

#### (Nabavka pomagala)

- (1) Nabavku pomagala na osnovu ovjerene potvrde o pomagalu osigurano lice vrši kod pravnog odnosno fizičkog lica registrovanog za promet medicinskih sredstava na malo, sa kojima je Zavod zaključio ugovor (u daljem tekstu: odabrani dobavljač).



- (2) Prilikom preuzimanja pomagala osigurano lice odabranom dobavljaču iz stava (1) ovog člana predaje potpisanu i ovjerenu potvrdu o pomagalu.

**Član 10.**  
**(Funkcionalnost pomagala)**

- (1) Individualno izrađeno ili prilagođeno pomagalo obavezno se aplicira osiguranom licu uz nadzor ovlaštenog ljekara, koji je propisao pomagalo i koji je obavezan dati ocjenu funkcionalnosti pomagala neposredno prilikom isporuke pomagala osiguranom licu.
- (2) Ocjena funkcionalnosti pomagala iz stava (1) ovog člana, podrazumijeva obaveznu ovjeru od strane ljekara specijaliste koji je pomagalo propisao i izvršio uvid u kvalitet pomagala, te svojim potpisom i pečatom ovjerio potvrdu o pomagalu.
- (3) Odabrani dobavljač obavezan je Zavodu dostaviti fakturu i ocjenu funkcionalnosti pomagala.

**Član 11.**  
**(Nabavka pomagala prije isteka roka upotrebe)**

- (1) U izuzetnom slučaju osiguranom licu kojem je prethodno odobreno pomagalo, može se i prije isteka propisanog roka odobriti nabavka novog istovrsnog pomagala ili njegovog dijela, ukoliko je kod osiguranog lica došlo do promjene zdravstvenog stanja, anatomskih, fizioloških i funkcionalnih promjena, pod uvjetom da te promjene nisu posljedica nekorištenja pomagala ili nepropisnog korištenja pomagala.
- (2) Potrebu izrade pomagla iz stava (1) ovog člana, utvrđuje ovlašteni ljekar prilikom propisivanja pomagala.
- (3) Nabavku pomagala iz stava (1) ovog člana, odobrava ovlašteno lice medicinske struke Zavoda, na osnovu pismenog zahtjeva osiguranog lica i priložene medicinske dokumentacije, najkasnije u roku od 10 dana od dana prijema pismenog zahtjeva.
- (4) Ukoliko je neophodno da se pomagalo izradi po mjeri, a izrada traje duže vrijeme, izrada se može odobriti i prije isteka roka upotrebe, za onoliko vremena koliko je potrebno za izradu pomagala, ali ne više od 60 dana prije isteka roka.

**DIO TREĆI - JEDINSTVENA LISTA ORTOPEDSKIH I DRUGIH POMAGALA, STOMATOLOŠKO-PROTETSKE POMOĆI I STOMATOLOŠKO-PROTETSKIH NADOMJESTAKA**

**Član 12.**  
**(Lista pomagala)**

Listom pomagla utvrđuje se: obim prava, medicinska indikacija za sticanje prava i rokovi korištenja pomagala.

**Član 13.**  
**(Evaluacija Liste pomagala)**

- (1) Evaluaciju Liste pomagala jednom godišnje vrši Upravni odbor Zavoda, na prijedlog stručne komisije koju imenuje direktor Zavoda.
- (2) Pod evaluacijom iz stava (1) ovog člana, podrazumijeva se usaglašavanje vrste pomagala sa Liste pomagala i potreba osiguranih lica, te usaglašavanje visine učešća Zavoda u odnosu na cijene pomagala na tržištu.

**DIO ČETVRTI- KORIŠTENJE, POPRAVAK I ZAMJENA POMAGALA**

**Član 14.**  
**(Način korištenja pomagala)**

- (1) Korisnik pomagala obavezan je savjesno koristiti i održavati pomagalo, u skladu sa njegovom namjenom sve do isteka roka korištenja.
- (2) Ukoliko korisnik iz stava (1) ovog člana, nesavjesnim korištenjem prouzrokuje oštećenje pomagala, ne može dobiti novo pomagalo prije isteka roka koji je utvrđen Listom pomagala.

**Član 15.**  
**(Rok trajanja pomagala)**

Rok trajanja pomagala propisan je Listom pomagala, a počinje teći od dana uručjenja odnosno ugradnje pomagala osiguranom licu.

**Član 16.**  
**(Popravak pomagala)**

- (1) Osigurano lice ima pravo na popravak pomagala, na teret sredstava Zavoda, nakon isteka garantnog roka koji daje odabrani dobavljač.

- (2) Nakon isteka garantnog roka, osiguranom licu se može odobriti popravak pomagala s tim što se rok korištenja pomagala produžava za jednu četvrtinu vremena iz člana 12. ove Odluke, koje je propisano za njegovo trajanje.
- (3) Cijena popravka pomagala ne može iznositi više od 25% ugovorene cijene pomagala sa odabranim dobavljačem.
- (4) Potrebu za popravkom pomagala iz medicinskih razloga utvrđuje ovlašteni ljekar, a potrebu za popravkom pomagala iz tehničkih razloga, na zahtjev osiguranog lica, utvrđuje odabrani dobavljač, koji sastavlja specifikaciju dijelova koje treba popraviti i predračun troškova popravke.
- (5) Popravku pomagala iz stava (4) ovog člana odobrava Zavod.
- (6) Pravo na popravak pomagala nema osigurano lice koje je nesavjesnim i neadekvatnim korištenjem prouzrokovalo kvar, odnosno oštećenje pomagala.

#### Član 17.

##### (Zamjena pomagala)

- (1) Nakon isteka roka trajanja pomagala utvrđenog Listom pomagala, utvrđuje se potreba za novim pomagalom i vrši se njegova zamjena.
- (2) Na zahtjev osiguranog lica koje je korisnik pomagala može se izvršiti popravak pomagala i nakon isteka roka trajanja propisanog Listom pomagala, pod uvjetom da se nakon izvršene popravke pomagalo može koristiti najmanje jednu četvrtinu vremena predviđenog za njegovo trajanje, s tim da cijena popravke ne može iznositi više od 25% cijene nabavke novog pomagala utvrđene Cjenovnikom iz člana 3. ove Odluke.

#### Član 18.

##### (Obaveza dobavljača)

- (1) Popravak pomagala vrši odabrani dobavljač sa kojim je Zavod zaključio ugovor o nabavci pomagala.
- (2) Odabrani dobavljač sa kojim je Zavod zaključio ugovor o nabavci pomagala, daje garanciju na ispravnost i funkcionalnost pomagala, u periodu garantnog roka, a u skladu sa tehničkim specifika-

cijama propisanim rješenjem o registraciji pomagala koje donosi Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine.

### DIO PETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

#### Član 19.

##### (Korištenje prava na pomagalo u prijelaznom periodu)

Osigurana lica koja na dan stupanja na snagu ove Odluke koriste pomagala, ili kojima je započeta izrada pomagala po propisima koji regulišu ovu oblast, nastaviti će koristiti ta pomagala, pod uvjetima i sa rokovima trajanja koji su propisani ovom Odlukom.

#### Član 20.

##### (Nadzor nad provođenjem Odluke)

Nadzor nad provođenjem ove Odluke i propisa donesenih na osnovu ove Odluke vrši Zavod.

#### Član 21.

##### (Utvrđivanje i primjena Cjenovnika)

- (1) Upravni odbor Zavoda će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove odluke utvrditi Cjenovnik ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko protetske pomoći i stomatološko-protetskih nadomjestaka po Listi pomagala.
- (2) Do utvrđivanja Cjenovnika iz člana 3. stav (2) ove Odluke, primjenjivat će se Cjenovnik koji je bio na snazi do stupanja na snagu ove Odluke.

#### Član 22.

##### (Rok za propisivanje izgleda i sadržaja obrasca potvrde)

Direktor Zavoda će propisati izgled i sadržaj obrasca potvrde iz člana 5. stav (3) ove Odluke u roku od 10 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke.

#### Član 23.

##### (Prestanak važenja prethodne Odluke)

Danom stupanja na snagu ove odluke, prestaje da važi Odluka o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, zubnoproteske pomoći i zubnoproteskih nadomjestaka i endoproteza ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 4/05).

**Član 24.**  
**(Stupanje na snagu)**

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 01-37-11296/18  
Datum, 10.07.2018. godine  
Zenica

**PREDSJEDAVAJUĆI**  
**Jasmin Duvnjak, s.r.**

---



(ANEKS)

### JEDINSTVENA LISTA ORTOPEDSKIH I DRUGIH POMAGALA, STOMATOLOŠKO- PROTETSKE POMOĆI I STOMATOLOŠKO-PROTETSKIH NADOMJESTAKA

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>I</b>	<b>01000</b>	<b>PROTEZE ZA GORNJE EKSTREMITETE</b>	
1.	01001	Nadlaktna proteza	48
2.	01002	Podlaktna proteza	48
3.	01003	Proteza šake	48
4.	01004	Proteza za eksartikulaciju ramena	48
5.	01005	Proteza za eksartikulaciju lakta	48
<b>INDIKACIJE:</b> Proteze za gornje ekstremitete služe za funkcionalnu i estetsku zamjenu izgubljenih dijelova gornjih ekstremiteta . Odgovarajuću protezu dobija osigurano lice kome nedostaje dio ili cijeli gornji ekstremitet. Uz protezu osigurano lice dobija kao terminalni nastavak funkcionalnu kuku ili umjetnu šaku. Pomagalo propisuje ljekar specijalista ortoped.			

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>II</b>	<b>02000</b>	<b>PROTEZE ZA DONJE EKSTREMITETE</b>	
1.	02001	Proteza za djelimičnu amputaciju stopala	36
2.	02002	Proteza stopala	36
3.	02003	Potkoljena proteza	36
4.	02004	Natkoljena proteza	36
5.	02005	Pedilenski uložak	12
6.	02006	Silikonski uložak sa adapterom	12
7.	02007	Ortogel uložak sa adapterom	12
8.	02008	Navlaka za bataljak (šest komada)	12
9.	02009	Silikonske čarape	6
10.	02010	Proteza za eksartikulaciju koljena	36
11.	02011	Proteza za eksartikulaciju kuka	36
<b>INDIKACIJE:</b> Proteze za donje ekstremitete služe za funkcionalnu i estetsku zamjenu izgubljenih dijelova donjih ekstremiteta. Odgovarajuću protezu dobija osigurano lice kome nedostaje dio ili cijeli ekstremitet. Uz protezu osigurano lice dobija navlaku za bataljak od materijala koji odgovara tehničko-medicinskim uslovima (pamuk ili sintetičko vlakno). Ako zbog stanja bataljka ne dolazi u obzir standardni materijal, ležište proteze se izgrađuje od kože. U indiciranim slučajevima osigurano lice dobija silikonske čarape. Ako osigurano lice zahtjeva protezu izvan standarda koji je propisan, onda snosi razliku u cijeni između zahtijevane proteze i proteze standardnog pomagala. Pravo na pomagala pod rednim brojevima 6. i 7. ostvaruju osigurana lica: VI, RVI, te djeca i redovni studenti do navršanih 26 godina. Pomagalo propisuje ljekar specijalista ortoped.			

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>III</b>	<b>03000</b>	<b>APARATI ZA GORNJE ESTREMITETE</b>	
1.	03001	Ortoza za šaku sa mehaničkom funkcijom	60
2.	03002	Radijus aparat od plastične mase	60
<b>INDIKACIJE:</b>			
<p>Aparate za gornje ekstremitete dobija osigurano lice kome su potrebni radi korigovanja postojećeg deformiteta i kontrolisanja nevoljnih pokreta, kod dijagnosticiranog oštećenja neuromišićnog sistema gornjih ekstremiteta. Aparati za gornje ekstremitete izdaju se u slučajevima kada mogu značajno poboljšati funkcionalnu sposobnost za svakodnevne aktivnosti i rad.</p> <p>Aparati se izrađuju od standardnog materijala: metala, kože, plastike, gume i tekstila.</p> <p>Pomagalo propisuje ljekar specijalista ortoped.</p>			

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>IV</b>	<b>04000</b>	<b>APARATI ZA DONJE EKSTREMITETE</b>	
1.	04001	Kaišići ( remeni) za urođeno iščašenje kukova	6
2.	04002	Abdukcioni aparat za hod	6
3.	04003	Abdukcione gaćice sa tvrdim uloškom	2
4.	04004	Abdukcione gaćice sa mekim uloškom	2
5.	04005	Peroneus aparat jednodijelni od plastike za osigurana lica: -do navršenih 7 godina, -od navršenih 7 godina do navršenih 18 godina, -od navršenih 18 godina i radno aktivna lica	12 18 24
6.	04006	Ortoze za natkoljenu i koljeno u spoju sa stopalom za djecu i omladinu do navršenih 18 godina života (kafoortoza)	24
7.	04007	Noćne udlage za djecu sa dijagnozom genua valga i genua vara do navršenih 7 godina, te djecu sa navršenih 15 godina, nakon operativnog zbrinjavanja deformiteta donjih ekstremiteta i stopala koja prema indikacijama specijaliste ortopeda moraju koristiti noćne udlage. U izuzetnim slučajevima, u skladu sa članom 12. ove odluke noćne udlage se mogu odobriti i prije isteka utvrđenog roka i to u medicinski doku-mentovanim stanjima promjene tjelesne mase djeteta.	24

**INDIKACIJE:**

Aparati za donje ekstremitete dobija osigurano lice kome su potrebni radi omogućavanja oslonca, sprečavanja nastupanja deformiteta, korigovanja postojećeg deformiteta i kontrolisanja nevoljnih pokreta, motorne slabosti ekstremiteta zbog oštećenja neuromišićnog sistema ili zglobnog tijela koji dovodi do teške funkcionalne redukcije, a naročito u slučaju teške artroze zglobova, stanja poslije loše sraslih fraktura (pseudoartroza). Aparati za donje ekstremitete izdaju se isključivo u slučajevima kada mogu značajno poboljšati funkcionalnu sposobnost za svakodnevne aktivnosti i rad.

Aparati pod rednim brojem 6. se odobravaju i za dijagnozu M. Perthes

Aparati za donje ekstremitete izrađuju se od standardnog materijala: metala, kože, plastike, gume i tekstila.

Pomagalo propisuje ljekar specijalista ortoped.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
V	05000	POMAGALA PRI HODU	
1.	05001 05002 05003	Štake: - metalne podlaktne sa 8 pari gumica, - drvene podpazušne sa 8 pari gumica	36 trajno
<b>INDIKACIJE:</b> Štake se obezbjeđuju ukoliko se tim pomagalom omogućava ili poboljšava kretanje (stajanje i hod). Pomagalo propisuje ljekar specijalista ortoped.			
2.	05004	Hodalica	trajno
<b>INDIKACIJE:</b> Hodalica se obezbjeđuje u slučaju teških funkcionalnih poremećaja kretanja uzrokovanih neuromišićnim poremećajem ili oštećenjem zglobova težeg stepena. Pomagalo propisuje specijalista ortoped.			
3.	05005	Ortopedska obuća:	
		- za osigurana lica do navršenih 7 godina	6
		- za osigurana lica od navršenih 7 do navršenih 18 godina	8
		- za osigurana lica od navršenih 18 do navršenih 26 godina	12
		- za osigurana lica preko navršenih 26 godina,	24
		-za ratne vojne invalide, amputirce,	6
		-za vojne invalide amputirce i	6
		-civilne žrtve rata amputirce	6
		ljetna obuća	
		-za ratne vojne invalide, amputirce	6
		-vojne invalide amputirce	6
		-civilne žrtve rata amputirce,	6
		zimski obuća	
<b>INDIKACIJE:</b> Korekcija dužine ekstremiteta kod djece do 15 godina preko 2 cm, i kod odraslih preko 3 cm, ako je neophodno da je ortopedsko pomagalo-aparat za donje ekstremitete u spoju sa obućom, potrebna metalna sandala ili ortopedsko sredstvo sa metalnom sandalom kao i u slučaju kad je noga kraća za više od 5 cm, potrebno vještačko stopalo ili dio stopala, odsječen dio nožja ili donožja, a osigurano lice ne koristi ortopedsko sredstvo, deformacija stopala dvije godine nakon operativnog tretmana za djecu do 16 godina uz tendenciju recidiva, deformacija stopala sa biomehničkim poremećajem koji iziskuje istovremeno nošenje cipele i korektivnog aparata. Ortopedska obuća se izrađuje od standardne kože u obliku koji je prilagođen stopalu kada je opterećeno. Pomagalo propisuje ljekar specijalista ortoped.			
4.	05006	Ortopedski ulošci: -za osigurana lica do navršenih 7 godina, -za osigurana lica od navršenih 7 do navršenih 18 godina (osim za dg Pedes plani)	6 8
<b>INDIKACIJE:</b> Ortopedski ulošci obezbjeđuju se u slučajevima urođenih ili stečenih deformiteta koji remete funkcionalnu aktivnost. Za dijagnoze Pedes plani ne obezbjeđuju se ortopedski ulošci . Pomagalo propisuje ljekar specijalista ortoped.			



<b>INVALIDSKA KOLICA NA MEHANIČKI POGON I DIJELOVI ZA INVALIDSKA KOLICA</b>			
5.	<b>05007</b>	Standardna invalidska kolica na mehanički pogon za radno aktivna lica, sportiste i lica na redovnom školovanju	48
6.	<b>05008</b>	Standardna invalidska kolica na mehanički pogon za paraplegičare do 60 godina	48
7.	<b>05009</b>	Standardna invalidska kolica na mehanički pogon za RVI paraplegičare gdje je nabavka izvršena po posebnom režimu	48
8.	<b>05010</b>	Standardna invalidska kolica na mehanički pogon za djecu sa tetraparezom sa dodatkom za držanje gornjeg dijela tijela: - od 0-7 godina - od 8 do 14 godina - od 15 do 18 godina	36 24 48
9.	<b>05011</b>	Standardna invalidska kolica na mehanički pogon za osigurana lica preko 60 godina	60
10.	<b>05012</b>	Gume za kolica zadnje: - spoljašnje, jedan par - unutrašnje, jedan par	18 18
11.	<b>05013</b>	Gume za kolica prednje - spoljašnje, jedan par - unutrašnje, jedan par	18 18
12.	<b>05014</b>	Punjač za akumulator za elektromotorna invalidska kolica	14
<p><b>INDIKACIJE:</b>            Invalidska kolica na mehanički pogon obezbjeđuju se osiguranim licima kojima su amputirane obje noge iznad koljena, amputirane obje noge ispod koljena, a kada je protetisanje kontraindicirano iz medicinskih razloga, amputirana jedna noga, a zbog progresivnog oboljenja i predviđanja pogoršanja stanja druge noge ne može se omogućiti hod ili izvršiti protetisa-nje, u slučaju kompletne ili teške uzetosti donjih ekstremiteta (paraplegija) i ako pored aparata veći dio vremena provodi u kolicima, u slučaju teških upalnih procesa na velikim zglobovima donjih ekstremiteta zbog čega je kretanje potpuno one-mogućeno, u slučaju kompletne istostrane oduzetosti ruke ili noge (hemiplegija), a osposobljavanje za stajanje nije indici-rano iz drugih medicinskih razloga (oboljenja srca i sl.)</p> <p>Invalidska kolica na mehanički pogon za djecu sa tetraparezom, obezbjeđuju se kod oboljenja cerebralna paraliza sa dija- gnosticiranim stanjem kvadripareze do navršenih 18 godina života.</p> <p>Punjač za akumulator za elektromotorna invalidska kolica obezbjeđuje se osiguranom licu koje zbog dijagnostičiranog stanja ( terminalnog stadija MS progresivnih neuromišićnih oboljenja) mora koristiti ova kolica i koja već posjeduje.</p> <p>Pomagala propisuje ljekar specijalista ortoped.</p>			

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>VI</b>	<b>06000</b>	<b>ORTOZE ZA TRUP (MIDERI I KORZETI)</b>	
1.	<b>06001</b>	Platnene sa metalnim ili plastičnim pojačanjem, sa pravom na doradu i popravku za djecu do 18 godina	36
2.	<b>06002</b>	Visoka ortoza za trup za deformaciju ili rasterećenje kičme (plastična THL) za djecu do 18 godina	12

3.	06003	Milwoki aparat za djecu do 18 godina sa pravom na doradu i popravku	18
4.	06004	TLSO-ortoza za grudnu kičmu -za djecu do navršenih 12 godina, -za djecu od navršenih 12 do navršenih 18 godina	12 18
5.	06005	Trouporišna ortoza za osigurana lica do navršenih 18 godina	trajno
6.	06006	Aparat za Pectus carinatus	trajno

**INDIKACIJE:**

Ortoze za trup sa metalnim ili plastičnim pojačanjem obezbjeđuje se osiguranom licu u slučaju diskus hernije sa neurološkim deficitom, stabilne spondilolisteze i stabilne frakture bez neurološkog deficita. Visoka ortoza za trup za deformaciju ili rasterećenje kičme torakolumbalna obezbjeđuje se osiguranom licu kod stabilne spondilolisteze i stabilne frakture torakalnih pršljenova i upalnih procesa. Milwoki aparat propisuje se kod duple skolioze Th/L kičme i djelimično Th/L kičme. Milwoki aparat je indiciran samo u fazi rasta. TLSO-ortoza za grudnu kičmu obezbjeđuje se kod duple skolioze Th/L i djelimične Th/L kičme. Trouporišna ortoza obezbjeđuje se kod spondilolisteze Th/L prelaza, fraktura Th/L prelaza, osteoporoze sa patološkim frakturama, upalnih procesa na koštanom sistemu i malignih meta promjena u kičme-nom stubu. Trouporišna ortoza obezbjeđuje se i osiguranom licu sa malignim meta promjenama u vratnom ili torakalnom dijelu kičmenog stuba starijim od 18 godina života. Pomagalo pod rednim brojem 5. obezbjeđuje se u slučaju urođenog ili stečenog deformiteta grudnog koša u fazi rasta do navršenih 18 godina života. Pomagalo propisuje ljekar specijalista ortoped.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>VII</b>	<b>07000</b>	<b>ANTIDEKUBITALNA POMAGALA</b>	
1.	07001	Antidekubitalni meki jastuk	24
2.	07002	Zračni jastuk za sjedenje kod paraplegije i kvadriplegije	24
3.	07003	Antidekubitalni madrac plastični, zračni kod kvadriplegije	36

**INDIKACIJE:**

Antidekubitalni jastuk obezbjeđuje se osiguranim licima oboljelim od kvadriplegije, paraplegije, amputacije oba donja ekstremiteta. Antidekubitalni madrac obezbjeđuje se nepokretnim licima stalno vezanim za krevet (kvadriplegija), komatoznim pacijentima i bolesnicima sa meta promjenama u slabinskim i torakalnim kralješcima. Pomagalo propisuje ljekar specijalista ortoped.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>VIII</b>		<b>POMAGALA NAKON AMPUTACIJE DOJKE</b>	
1.	08000	Vještačka dojka poslije amputacije sa grudnjakom	20

**INDIKACIJE:**

Vještačka dojka sa grudnjakom se obezbjeđuje u slučajevima stanja nakon amputacije. Propisuje ljekar specijalista hirurg.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>IX</b>	<b>09000</b>	<b>OČNA POMAGALA</b>	
1.	09001	Štap za slijepe osobe	60
<b>INDIKACIJE:</b> Štap za slijepe lica obezbjeđuje se ako se tim pomagalom omogućava ili poboljšava kretanje, stajanje, hod. Pomagalo propisuje ljekar specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			
2.	09002	Naočale sa tamnim staklima za slijepe osobe	60
<b>INDIKACIJE:</b> Dijagnosticirana sljepoća. Propisuje ljekar specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			
3.	09003	Očne proteze za osigurana lica: -do navršenih 7 godina -od navršenih 7 godina do navršenih 18 godina - od navršenih 18 godina do navršenih 65 godina -nakon navršenih 65 godina	12 18 60 120
<b>INDIKACIJE:</b> Očna proteza se obezbjeđuje osiguranom licu u slučaju gubitka jednog ili oba oka i to: puna obična u slučaju anoftalmusa, ljuspasta u slučaju djelimičnog odstranjenja oka ili kod atrofije oka. Očne proteze se izrađuju od plastične mase. Ako standardni oblik i veličina očne proteze ne odgovara obliku ili veličini konjuktivne vrećice onda se izrađuje po mjeri. Očna proteza po mjeri izrađuje se na osnovu prijedloga ugovornih kliničkih centara i Kantonalne bolnice Zenica. Pomagalo propisuje ljekar specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			
4.	09004	Korekciona stakla za osigurana lica: -do navršenih 7 godina, -od navršenih 7 godina do navršenih 18 godina, -od navršenih 18 godina do navršenih 26 godina, nakon navršenih 26 godina	24 24 36 48
<b>INDIKACIJE:</b> Korekciona stakla se obezbjeđuju osiguranom licu u slučaju hipermetropije, miopije, presbiopije i astigmatizma. Osiguranom licu se korekciona stakla mogu obezbjediti i prije isteka propisanog roka trajanja, ako specijalista oftalmolog utvrdi potrebu za promjenu stakla zbog promjene dioptrije za više od 0,5 dioptrija. Propisuje ljekar specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			
5.	09005	Korekciona stakla prizma folije po oku za djecu do navršenih 15 godina i redovne studente do navršenih 26 godina života	po potrebi
<b>INDIKACIJE:</b> Korekciona stakla prizme folije obezbjeđuju se djeci do navršenih 15 i redovnim studentima do navršenih 26 godina života, u indiciranim slučajevima, bez obzira na veličinu dioptrije. Pomagalo propisuje ljekar specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			
6.	09006	Standardni okviri za naočale za osigurana lica: -do navršenih 7 godina -od navršenih 7 godina do navršenih 18 godina, -od navršenih 18 godina do navršenih 26 godina	18 18 36

<b>INDIKACIJE:</b> Okviri za naočale odobravaju se djeci do 7 godina, bez obzira na veličinu dioptrije. Za osigurana lica od navršanih 7 do navršanih 26 godina odobravaju se u slučajevima sfernih refrakcijskih grešaka većih od 2 dioptrije ili astigmatizma većeg od 1 cilindra. Pomagalo propisuje ljekar specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			
7.	09007	Kontaktna leća i prizme za osigurana lica do navršanih 26 godina	36
<b>INDIKACIJE:</b> Kontaktna leća i prizme odobravaju se u medicinskim indikacijama: keratokonus, obostrana afakija, anizometrija veća od 2 dioptrije, ametropija veća od 5 dioptrija, astigmatizam veći od jednog cilindra gdje se korekcionim staklima ne postiže oštrina vida 1.0, aniridije, koloboma šarenice, albinizma, iregularnog astigmatizma. Pomagalo propisuje ljekar specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			
8.	09008	Intraokularna leća za operaciju katarakte prednje i stražnje komore	trajno
9.	09009	Intraokularna leća za operaciju katarakte savitljiva	trajno
<b>INDIKACIJE:</b> Operacija katarakte fakoemulzifikacijom. Pomagalo propisuje ljekar specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			
10.	09010	PMMA (polimetilmetakrilat)-tvrda leća	trajno
<b>INDIKACIJE:</b> Klasična operacija mreže. Pomagalo propisuje ljekar specijalista oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			
11.	09011	Viskoelastik-Hilon 1 po operaciji	trajno
<b>INDIKACIJE:</b> Operacija katarakte. Propisuje ljekar oftalmolog ugovorne zdravstvene ustanove.			

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>X</b>	<b>10000</b>	<b>ORL POMAGALA</b>	
1.	10001	Aparati za pojačanje sluha obezbjeđuju se osiguranim licima: -do navršanih 12 godina obostrano, -od navršanih 12 godina do navršanih 26 godina, -nakon navršanih 26 godina	36 48 84
<b>INDIKACIJE:</b> Slušni aparat se obezbjeđuje osiguranim licima kod kojih ukupan gubitak sluha po FS iznosi više od 50%. Slušni aparat se ne obezbjeđuje djeci do 6 mjeseci starosti i potpuno gluhim licima. Slušni aparat za djecu do navršanih 12 godina se obezbjeđuje obostrano, na osnovu nalaza i mišljenja specijaliste-audiologa, odnosno specijaliste za ORL koji ima mogućnost da vokalnim i tonskim audiometrijskim ispitivanjem, kao i stručnim testiranjem karakteristika amplifikatora odredi rehabilitacioni efekt, osigura rehabilitacioni postupak i na osnovu toga utvrdi potrebu dodjeljivanja aparata određenih elektroakustičnih karakteristika koje će najbolje odgovarati oštećenju sluha. Pomagalo propisuje ljekar specijalista ORL ugovorne zdravstvene ustanove.			



2.	10002	Kohlearni implantat za djecu do navršениh 7 godina	trajno, na osnovu saglasnosti FZZOR
<b>INDIKACIJE:</b> Kohlearni implantat se obezbjeđuje za djecu do navršениh 7 godina, sa urođenim ili stečenim gubitkom sluha, što obuhvata implantat, servisiranje, operativni i bolnički postoperativni tretman, uz uslov da je ista odobrena od strane Fonda solidarno-sti Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH. Pomagalo propisuje ljekar specijalista ORL ugovorne zdravstvene ustanove, na osnovu saglasnosti Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja.			
3.	10003	Zamjena procesora kohlearnog implantata	na osnovu saglasnosti FZZOR
<b>INDIKACIJE:</b> Za osigurana lica sa ugrađenim kohlearnim implantatom, a saglasnost za zamjenu procesora daje Federalni zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja. Pomagalo propisuje ljekar specijalista ORL ugovorne zdravstvene ustanove na osnovu saglasnosti Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja.			
4.	10004	Baterije za kohlearni implantat u broju od 400 komada	12
<b>INDIKACIJE:</b> Za osigurana lica sa ugrađenim kohlearnim implantatom. Pomagalo propisuje ljekar specijalista ORL ugovorne zdravstvene ustanove.			
5.	10005	Aparat za omogućavanje glasnog govora	84
<b>INDIKACIJE:</b> Obezbjeđuje se osiguranom licu koje je trajno izgubilo moć govora ako se testiranjem utvrdi da se pomoću takvog aparata može postići zadovoljavajući rehabilitacioni efekat, a učenje ezofagealnog govora nije dalo zadovoljavajući rezultat. Propisuje ljekar specijalista ORL ugovorne zdravstvene ustanove.			
6.	10006	Govorna proteza	12
<b>INDIKACIJE:</b> Obezbjeđuje se osiguranom licu koje je trajno izgubilo moć govora ako se testiranjem utvrdi da se pomoću takvog aparata može postići zadovoljavajući rehabilitacioni efekat, a učenje ezofagealnog govora nije dalo zadovoljavajući rezultat. Osigurano lice koje je ostvarilo pravo na govornu protezu ne može istovremeno ostvariti pravo na aparat za omogućavanje glasnog govora, osim u slučaju kada iz medicinsko-tehničkih razloga ne može koristiti već odobrenu govornu protezu. Pomagalo propisuje ljekar specijalista ORL ugovorne zdravstvene ustanove.			
7.	10007 10008	Endotrahealna kanila : -metalna kanila, dva komada -plastična kanila, jedan komad	48 6
<b>INDIKACIJE:</b> Obezbjeđuje se osiguranim licima poslije izvršene traheotomije. Propisuje ljekar specijalista ORL ugovorne zdravstvene ustanove.			



Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>XI</b>	<b>11000</b>	<b>POMAGALA ZA DIJABETIČARE I OSIGURANA LICA KOJA KORISTE HORMON RASTA</b>	
1.	<b>11001</b>	Pen za davanje inzulina 1 komad po vrsti inzulina	24
<b>INDIKACIJE:</b> Penovi za davanje inzulina obezbjeđuju se osiguranim licima koja primaju inzulini zbog šećerne bolesti, a obučeni su da ga sami koriste. Pen se obezbjeđuje za svaku vrstu inzulina pojedinačno, ukoliko je oboljeli na višestrukim dnevnim dozama različitih inzulina. Pomagalo propisuje ljekar specijalista endokrinolog, dijabetolog, internista sa edukacijom iz dijabetologije, specijalista porodične medicine sa edukacijom iz dijabetologije.			
2.	<b>11002</b>	Iglice za pen -jedna iglica za dva uboda po vrsti inzulina	1
<b>INDIKACIJE:</b> Iglice za pen obezbjeđuju se osiguranim licima koja koriste pen za davanje inzulina. Pomagalo propisuje ljekar specijalista endokrinolog, dijabetolog, internista sa edukacijom iz dijabetologije, specijalista porodične medicine sa edukacijom iz dijabetologije.			
3.	<b>11003</b>	Trakice za mjerenje šećera u krvi-25 komada	1
<b>INDIKACIJE:</b> Trakice za mjerenje šećera u krvi obezbjeđuju se svim inzuloovisnim osiguranicima starijim od 18 godina. Osiguranim licima do navršanih 18 godina trakice za mjerenje šećera u krvi obezbjeđuju se iz sredstava Fonda solidarnosti. Pomagalo propisuje ljekar specijalista endokrinolog, dijabetolog, internista sa edukacijom iz dijabetologije, ljekar specijalista porodične medicine sa edukacijom iz dijabetologije.			
4.	<b>11004</b>	Aparat za mjerenje šećera u krvi	60
<b>INDIKACIJE:</b> Aparat za mjerenje šećera u krvi obezbjeđuje se inzuloovisnim osiguranicima od strane dobavljača trakica. Pomagalo propisuje ljekar specijalista endokrinolog, dijabetolog, internista sa edukacijom iz dijabetologije, ljekar specijalista porodične medicine sa edukacijom iz dijabetologije.			
5.	<b>11005</b>	Inzulinska pumpa: Zavod finansira uvođenje i održavanje inzulinskih pumpi do 5 komada na godišnjem nivou: -za osigurana lica do navršanih 18 godina, odnosno redovni studenti do navršanih 26 godina -za zamjenu inzulinske pumpe osiguranih lica starijih od 18 godina učešće osiguranog lica iznosi 50% u odnosu na cijenu prve aplicirane pumpe -Zavod će finansirati potrošni materijal za inzulinske pumpe pacijentima koji obezbijede pomagalo vlastitim sredstvima, a prema medicinskim indikacijama po preporuci nadležnih lekara, pod uslovom da se isto ne finansira od strane Federalnog Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Sarajevo	60

**INDIKACIJE:**

Ponavljjanje teške hipoglikemije, izražen fenomen zore, dojenčad i predškolska djeca, loša metabolička kontrola, rana pojava hroničnih komplikacija, fluktuacija u nivou šećera bez obzira na HbA1c, udružene hronične bolesti (celijakija, cistična fibroza, hipopituitarizam, hipotireoidizam, djeca sa određenom vrstom invaliditeta).

Inzulinska pumpa se obezbjeđuje na osnovu mišljenja konzilija Odjela pedijatrije na prijedlog ljekara specijaliste pedijatra, dijabetologa, konzilija Odjela za interne bolesti po uputi ljekara specijaliste interniste endokrinologa, dijabetologa ili endokrinologa.

6.	11006	Pen za apliciranje hormona rasta, obezbjeđuje se ukoliko, u pakovanju za terapiju hormona rasta, se ne nalazi pen	36
----	-------	---	----

**INDIKACIJE:**

Apsolutna deficijencija hormona rasta, Turnerov sindrom, hronične renalne insuficijencije, ako je dijete rođeno sa malom tjelesnom težinom i tjelesnom dužinom za gestacijsku dob, a koje nije postiglo zadovoljavajući rast u prve tri godine života. Terapija hormona rasta se završava sa navršениh 18 godina starosti.

Propisuje ljekar specijalista pedijatar endokrinolog, internista endokrinolog.

7.	11007	Iglice za apliciranje hormona rasta 10 iglica	1
----	-------	---	---

**INDIKACIJE:**

Iglice za apliciranje hormona rasta obezbjeđuju se u slučajevima kada je osiguranom licu obezbjeđen aparat, odnosno pen za apliciranje hormona rasta.

Propisuje ljekar specijalista pedijatar endokrinolog, internista endokrinolog.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>XII</b>	<b>12000</b>	<b>SANITARNE SPRAVE I POMAGALA</b>	
1.	12001	Kese za ileostomu 35 vrećica sa ispustom i jedna krema za prvi mjesec korištenja pomagala, a za naredne mjesece se osiguranom licu obezbjeđuje 35 vrećica sa ispustom, ali bez krema.	1
<b>INDIKACIJE:</b>			
Kese za ileostomu sa ispustom se obezbjeđuju osiguranom licu ako se pražnjenje tankog crijeva vrši preko vještačkog otvora na trbušnom zidu. Propisuje nadležni ljekar specijalista hirurg pri otpustu iz medicinske ustanove. Isti broj vrećica, ali bez kreme za naredni period, propisuje ljekar nadležne porodične ambulante, a na osnovu otpusnog pisma nadležne zdravstvene ustanove.			
2.	12002	Kese za kolostomu 35 kesa bez ispusta i jedna krema za prvi mjesec korištenja pomagala, a za naredne mjesece se osiguranom licu obezbjeđuje 35 vrećica ali bez krema.	1
<b>INDIKACIJE:</b>			
Kese za kolostomu se obezbjeđuju osiguranom licu ako se pražnjenje debelog crijeva vrši preko vještačkog otvora na trbušnom zidu. Propisuje nadležni ljekar specijalista hirurg pri otpustu iz medicinske ustanove. Isti broj vrećica, ali bez kreme za naredni period propisuje ljekar nadležne porodične ambulante, a na osnovu otpusnog pisma nadležne zdravstvene ustanove.			

3.	12003	Kese za žuč, pankreasni sok, ascitesnu tečnost na vještačke otvore na trbušnom zidu (fistule), 10 vrećica sa ispustom i jedna krema za prvi mjesec korištenja, a za naredne mjesece se osiguranom licu obezbjeđuje 10 vrećica ali bez krema.	1
<b>INDIKACIJE:</b> Obezbjeđuju se osiguranom licu ako se pražnjenje vrši preko vještačkog otvora na trbušnom zidu-fistula. Propisuje nadležni ljekar specijalista hirurg pri otpustu iz medicinske ustanove. Isti broj vrećica ali bez kreme za naredni period propisuje ljekar nadležne porodične ambulante, na osnovu otpusnog pisma iz zdravstvene ustanove .			
4.	12004	Kateteri za urin jednokratni, 120 komada	1
5.	12005	Katetri za urin stalni Folijev, 3 komada	1
6.	12006	Instila gel, 3 komada	1
<b>INDIKACIJE:</b> Kateteri se obezbjeđuju osiguranim licima ukoliko je pražnjenje mokraćne bešike trajno onemogućeno putem slobodne drenaže. Instila gel se obezbjeđuje osiguranom licu sa dijagnozom paraplegija ili kvadriplegija. Propisuje nadležni ljekar specijalista urolog pri otpustu iz medicinske ustanove. Isti broj pomagla propisuje ljekar nadležne porodične ambulante, na osnovu otpusnog pisma iz zdravstvene ustanove.			
7.	12007	Urinarni kondomi, 30 komada	1
8.	12008	Ljepilo za urinare, 1 komad	1
<b>INDIKACIJE:</b> Urinarni kondomi se obezbjeđuju osiguranom licu koje ne može koristiti katetere, a onemogućen mu je spontani način pražnjenja mokraćnog mjehura. Ljepilo za urinare se obezbjeđuje osiguranom licu sa dijagnozom paraplegija ili kvadriplegija. Propisuje nadležni ljekar specijalista urolog pri otpustu iz medicinske ustanove. Isti broj pomagala propisuje ljekar nadležne porodične ambulante, na osnovu otpusnog pisma iz bolničke zdravstvene ustanove ili nalaza specijaliste urologa.			
9.	12009	Kese za urin 2L sa ispustom, 12 komada	1
10.	12010	Kese za urin 1L uz nogu, 30 komada	1
<b>INDIKACIJE:</b> Kese za urin se obezbjeđuju uz korištenje trajnog katetera ili urinarnih kondoma. Kese za urin propisuju ljekar specijalista: urolog, neurolog i neurohirurg			
11.	12011	Pelene se obezbjeđuju osiguranim licima: - djeci sa navršene tri godine života, te osiguranim licima sa dijagnozama navedenim u indikacijama, 120 komada, u veličinama: S, M, L i XL -odraslim sa dijagnozama navedenim u indikacijama, 70 komada, u veličinama S, M, L i XL	1 1

**INDIKACIJE:**

Urođene mane urogenitalnog i probavnog sistema koje imaju za posljedicu trajnu inkontinenciju urina i stolice.

Propisuje ljekar specijalista urolog ili abdominalni hirurg, čiji nalazi se obavezno daju na uvid prilikom ovjere potvrde o potrebi pomagala. Bolesti i povrede nervnog sistema koji imaju za posljedicu inkontinenciju urina ili stolice, a odnose se na dijagnoze paraplegia, hemiplegia, triplegia i quadriplegia. Propisuje ljekar specijalista neurolog ili neurohirurg, čiji se nalazi obavezno daju na uvid prilikom ovjere potvrde o potrebi pomagala.

Pelene se obezbjeđuju osiguranim licima i nakon navršenih tri godine života i to 120 komada mjesečno, a koja su sa te-škoćama u razvoju i dijagnosticiranim stanjima: mentalna retardacija, infantilna cerebralna paraliza, SSPE što za poslje-dicu imaju trajnu inkontinenciju urina i stolice, uz obavezan nalaz neuropedijatra ili neuropsihijatra (neurologa ili psihi-jatra) ili urologa koji će utvrditi dijagnozu oboljenja i napisati indikacije za korištenje pelena, uz obavezno navođenje veličine pelene (S, M, L, XL).

Pelene se obezbjeđuju osiguranim licima sa terminalnim stadijumom malignih oboljenja kod meta promjena u koštanom sistemu u količini od 70 komada mjesečno. Propisuje ljekar specijalista onkolog.

U slučaju da osigurano lice ostvari pravo na pelene za inkontinenciju ne može ostvariti pravo na drugi vrstu higijensko-sanitarnih pomagala koja se koriste za regulisanje problema inkontinencije.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>XIII</b>	<b>13000</b>	<b>ENDOPROTEZE</b>	
1.	13001	Parcijalna proteza za kuk	trajno
2.	13002	Biartikularna proteza za kuk	trajno
3.	13003	Totalna cementna proteza za kuk obezbjeđuje se osiguranim licima trajno, po zglobu	trajno
4.	13004	Totalna bezcementna proteza za kuk obezbjeđuje se osiguranim licima trajno, po zglobu	trajno
5.	13005	Totalna revizionna proteza za kuk obezbjeđuje se osiguranim licima trajno, po zglobu	trajno
6.	13006	Totalna proteza za koljeno obezbjeđuje se osiguranim licima trajno, po zglobu	trajno
7.	13007	Totalna revizionna proteza koljena obezbjeđuje se osiguranim licima trajno, po zglobu	trajno
8.	13008	Totalna cementna proteza ramena obezbjeđuje se osiguranim licima trajno, po zglobu	trajno
9	13009	Parcijalna proteza ramena obezbjeđuje se osiguranom licu trajno, po zglobu	trajno

**INDIKACIJE:**

Endoproteze se obezbjeđuju osiguranim licima kod kojih je neophodna ugradnja ovih pomagala, u slučaju teških artroza zglobova, teških degenerativnih stanja nakon reumatoidnog artritisa, postraumatskih stanja i kongenitalnih anomalija zgloba s tim da se indikacija ugradnje totalnih endoproteza propisuje (verifikuje) od strane specijaliste ortopeda. Revizione proteze kuka, koljena i ramena propisuje konzilij koji čine tri specijalista ortopeda.



Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>XIV</b>	<b>14000</b>	<b>KARDIOVASKULARNI IMPLANTATI</b>	
1.	14001	Pacemaker, uz učešće Zavoda do 3.000,00 KM	trajno
2.	14002	Valvule standardne, po cijeni standardnog pomagala	trajno
3.	14003	Vaskularna proteza za krvne sudove-stent, po cijeni standardnog pomagala	trajno
4.	14004	Implantabilni kardioverter-defibrilator, uz učešće Zavoda do 7.000,00 KM	Trajno

**INDIKACIJE:**

Kardiovaskularni implantati obezbjeđuju se osiguranim licima sa indikacijama neophodnosti ugradnje implantata kod poremećaja srčanog ritma prema kliničkim preporukama, u slučaju bolesti srčanih zalizaka, u slučaju bolesti krvnih žila.

Propisuje ljekar specijalista kardiolog.

Implantabilni kardioverter-defibrilator osigurava se kod zloćudne ventrikularne aritmije i obezbjeđuje se samo na osnovu prijedloga konzilija kliničkih lekara specijalista kardiologa, kardiohirurga.

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>XV</b>	<b>15000</b>	<b>OSTALI IMPLANTATI</b>	
1.	15001	Ekspander 1 komad, uz učešće Zavoda od 1000,00 KM	trajno
2.	15002	Implantat za dojku, uz učešće Zavoda do 1.000,00 KM	trajno
3.	15003	Implantat za kičmu, uz učešće Zavoda do 2.500,00 KM	trajno

**INDIKACIJE:**

Hipoplazija ili agenezija dojke kod ženskih lica do navršenih 25 godina života. Zavod finansira do 1.000,00 KM, na osnovu pismenog zahtjeva uz koji se prilaže medicinska dokumentacija. Ova pomagala propisuje ljekar specijalista plastične hirurgije ugovorne zdravstvene ustanove.

Implantat za kičmu finansira Zavod do 2.500,00 KM, za stanja koja ne finansira Federalni zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja i propisuje samo ljekar specijalista ortoped vertebrolog ili neurohirurg

Redni broj	Šifra pomagala	NAZIV POMAGALA	Rok korištenja iskazan u mjesecima
<b>XVI</b>	<b>16000</b>	<b>STOMATOLOŠKO-PROTETSKI NADOMJESCI</b>	
1.	16001	Parcijalna proteza od akrilata do 5 zuba	36
2.	16002	Parcijalna proteza od akrilata od 6-14 zuba	36
3.	16003	Totalna proteza od akrilata	60
4.	16004	Privremena proteza	6

5.	16005	Proteza od 1-4 sa dodatkom podjezičkog luka	60
6.	16006	Proteza od 1-4 sa dodatkom mrežice	60
7.	16007	Proteza od 1-4 sa dodatkom podjezičkog luka mrežice	60
8.	16008	Ortodontski aparat za osigurana lica do navršenih 18 godina života	6
9.	16009	Epiteza (opturator)	36

**INDIKACIJE:**

Izrada pokretnih zubnih proteza vrši se u svim slučajevima nedostatka zuba, osim pokretne proteze kada nedostaje krajnji molar (jednostrano ili obostrano u jednoj ili obje vilice) ili kada nedostaje jedan zub u predjelu molara i premolara. Ako osiguranom licu nedostaje više od tri zuba jedan do drugog izrađuje se po pravilu pokretna proteza. Kao standardni materijal od kojih se izrađuju zubnoprotska sredstva smatra se akrilat.

Pomagala propisuje ljekar stomatolog, specijalista nadležne stomatološke oblasti ugovorne zdravstvene ustanove.

Ortodontski aparat se obezbjeđuje osiguranim licima do navršenih 18 godina života, u medicinski indiciranim slučajevima: disgnatija (neusklađenost vilica), devijacija vilice, primarna uskost u smjeni zuba, deformiteti u razvoju zuba i deformiteti u razvoju vilica. Pomagaio propisuje ljekar ortodont ugovorne zdravstvene ustanove.

Epiteza(opturator) se obezbjeđuje osiguranom licu u slučaju urođenog rascjepa usne, alveolarnog grebena i nepca. Pomagalo propisuje ljekar specijalista maksilofacijalne hirurgije ili ortodont ugovorne zdravstvene ustanove.